

Grunwaldzki triumf

Поля między Grunwaldem a Stęborkiem na Warmii.
15. lipca 1410.

Od roku ziemie Korony Polskiej, sprzymierzone unią personalną z Wielkim Księstwem Litewskim są w stanie wojny z Zakonem Szpitala Najświętszej Marii Panny Domu Niemieckiego - Krzyżakami.

Zbliża się południe.

Za moment rozpocznie się bitwa, która przejdzie do historii jako największa bitwa średniowiecznej Europy i jedna z osiemnastu najważniejszych bitew w dziejach - bitew decydujących o losach Starego Kontynentu.

„Dlaczego wojna? Dlaczego aż tak? Jak tu bić się z rycerzami - zakonnikami, którzy mają krzyże na płaszczach? Jak bić się z kwiatem europejskiego rycerstwa, który Krzyżacy ściągnęli z całej Europy na pomoc? Przecież i my i oni - wyznawcy Chrystusa! I my i oni pragniemy pełni chrystianizacji Litwy i Pomorza! My pół tysiąca lat jesteśmy już chrześcijanami, a ich zakon przecież młodszy i chce nas nawracać... I my i oni do boju ruszamy z imieniem Boga na ustach... Po której stronie stanie Bóg...?” - takie pytania mogły dręczyć niejednego rycerza, stojącego po stronie polskiej do walki z siłami potężnego Zakonu Krzyżackiego.

Bitwa pod Grunwaldem, rozegrana 15. lipca 1410 roku rozstrzygnęła losy Zakonu i rozgromiła potęgę Krzyżaków.

Z klęski, którą ponieśli, nie podnieśli się już - jako państwo kościelne - nigdy.

Bitwa pod Grunwaldem była punktem zwrotnym w stosunkach polsko-krzyżackich na przestrzeni wieków XIII - XVI. Do Polski Zakon sprowadził w 1226 roku książę Konrad Mazowiecki. Celem była pomoc w chrystianizacji Pomorza. Zakonni rycerze nie poprzestali na przywilejach i na ziemiach, ofiarowanych im przez Polaków.

Już w 1308 roku pod pretekstem pomocy Polakom, broniącym się przed nawałą brandenburską w Gdańsku, sami zagarnęli miasto, urządziwszy rzeź jego mieszkańców. To ta data wyznacza koniec dobrych stosunków Rzeczypospolitej Polskiej z Zakonem Krzyżackim. Gdy w 1386 roku dochodzi do unii personalnej Korony Polskiej i Wielkiego Księstwa Litewskiego, a tron polski obejmują Litwin - Władysław Jagiełło i jego żona Jadwiga, chrzest przyjmuje nie tylko Jagiełło, ale także cała Litwa. To właśnie te ziemie będą w XVII wieku bronić Polski przed nawałą turecką i stanowić zapórę dla islamizacji Europy, a Rzeczpospolita

str. 2

Грюнвальдський тріумф

Поля між Грюнвальдом та Стеборком у Вармії.
15 липня 1410 року.

Цілий рік землі Польської Корони, що об'єднані персональною унією з Великим Князівством Литовським, перебувають у стані війни з хрестоносцями (Тевтонським орденом).

Наближається полудень.

За хвилину розпочнеться битва, яка увійде в історію, як найбільша битва середньовічної Європи і одна з вісімнадцяти найважливіших битв в історії - битв, що вирішальним чином вплинули на долю Старого континенту.

„Чому війна? Чому аж так? Як тут битися з лицарями - ченцями, які мають хрести на плащах? Як битися з цвітом європейського лицарства, який хрестоносці зібрали зі всієї Європи на допомогу? Адже і ми, і вони визнаємо Христа! І ми, і вони прагнемо повної християнізації Литви і Помор'я! Ми вже півтисячі років є християнами, а їхній орден молодший і хоче нас навертати... І ми, і вони до бою рушаємо з ім'ям Бога на вустах... На чиему боці буде Бог...?” - такі питання могли мучити не одного лицаря, що ставав з польського боку до боротьби з потужним Тевтонським орденом.

Битва під Грюнвальдом, що відбулася 15 липня 1410 року і в ході якої хрестоносці були розгромлені, вирішила долю

Ордена. Після отриманої поразки вони, як релігійна держава, не піднялися вже ніколи.

Битва під Грюнвальдом була поворотним пунктом у польсько-тевтонських взаєминах протягом XIII - XVI століть. До Польщі Орден привів у 1226 році князь Конрад Мазовецький, щоб допомогти в християнізації Помор'я. Проте лицарі Ордену не задоволилися лише привілеями на землях, що їх пожертвували їм поляки.

Вже в 1308 році під приводом допомоги полякам, що захищалися від brandenбурської навали в Гданську, самі захопили місто, влаштувавши масове вбивство його жителів. Ця дата визначає кінець добрих відносин Речі Посполитої з Тевтонським орденом. Коли в 1386 році доходить до персональної унії Польської Корони і Великого Князівства Литовського, а польський трон обіймають литовець Владислав Ягайло і його дружина Ядвіга, хрещення приймає не тільки Ягайло, але й уся Литва. Саме ці землі будуть у XVII ст. захищати Польщу від турецького нашествия і становити

str. 6

Слідами Людвікувки
Śladami Ludwikówki

11-13 липня цього року група поляків з 20 осіб здійснили подорож на Волинь. W dniach 11-13 lipca br. 20-osobowa grupa Polaków odbyła podróż na Wołyń.

str. 3

Боротися з безробіттям можна разом
Walczyć z bezrobociem możemy wspólnie

Проект передбачає співпрацю між неурядовими організаціями з Польщі та України та між центрами зайнятості.

Projekt zakłada współpracę pomiędzy organizacjami pozarządowymi z Polski i Ukrainy, jak również pomiędzy urzędami pracy.

str. 4

Сьомі Європейські Дні Добросусідства проходять у серпні
Siódme Europejskie Dni Dobrosąsiedztwa odbędą się w sierpniu

Вони відбуватимуться у три етапи.

Odbędą się one w trzech etapach.

str. 5

Незавершенні волинські меси
Niedokończone Msze wołyńskie

Друга неділя липня 1943 не повинна була відрізнитися нічим від інших неділь у році.

Друга неділя липця 1943 мала не różnić się нічим od innych zwykłych niedziel w roku.

str. 6

Славетна Конча-Заспа
Ślawna Koncza-Zaspa

Раніше тут розкошувала природа, а нині...

Kiedyś zachwycająca przyroda, dziś...

str. 12

Наш передплатний індекс: 49053

(Zakończenie. Początek na str.1)

Polska zyska zaszczytne miano „przedmurza chrześcijaństwa”.

W związku z procesem chrystianizacyjnym Litwy, cel dalszej misji Zakonu Krzyżackiego na Pomorzu traci sens. Krzyżacy czują się zagrożeni. Od 1226 roku do końca XIV wieku zorganizowali oni na ofiarowanych im terenach Warmii i Mazur silne państwo kościelne. Rycerze zakonni wybudowali szereg potężnych twierdz, które do dziś możemy oglądać - między innymi w Malborku (największa twierdza średniowiecznej Europy), Kwidzynie, Fromborku, Olsztynie, Szczytnie i innych. Ale cierpiała na tym ludność polska na Pomorzu. Zakon bezprawnie ściągał z niej ogromne podatki, a za ich niepłacenie karał katorżniczym więzieniem lub śmiercią i zasłaniał się przy tym regułą zakonu rycerskiego. Krzyżacy, po zajęciu Gdańska, skutecznie zamykali Rzeczpospolitą dostęp do morza. Przechwytywali polskie statki ze zbożem i uniemożliwiali Rzeczpospolitej tym samym handel drogą morską. Gdy planowali rozszerzyć swe wpływy na litewską Żmudź, wybuchło tam w 1401 roku antykrzyżackie powstanie. Kilka lat później sytuacja stała się już tak napięta, że Rzeczpospolita stanęła z Zakonem na kręwdzi wojny. Iskrą zapalną wojny stało się bezpodstawne oskarżenie ze strony Zakonu o to, że Polska w statkach ze zbożem przesyła broń na Żmudź, która zbroi się przeciwko Zakonowi. Krzyżacy przechwycili polskie dostawy zboża dla Żmudzi i chociaż nie znaleźli tam broni, nie wycofali się z oskarżenia, zarzucając Polsce, notabene od 450 lat chrześcijańskiej i wiary swej broniącej, sprzymierzenie się z poganami (proces chrystianizacyjny Żmudzi nie był wówczas jeszcze zakończony). Gdy zawiodły środki pokojowej mediacji ze strony polskiej, obawiającej się reakcji chrześcijańskiej Europy na wojnę z rycerzami zakonnymi, Rzeczpospolitej pozostała już tylko walka na otwartym polu. Wojna wybuchła w 1409 roku po wspomnianej prowokacji krzyżackiej. Zenitem stała się bitwa pod Grunwaldem 15. lipca 1410 roku. Po stronie Zakonu stanęło około 20.000 rycerzy zakonnych ciężkozbrojnych, w tym kilka tysięcy zaciężnych z całej Europy, którzy wojnę tę traktowali niemal jak krucjatę. Siły Rzeczpospolitej - około 30.000 - stanowiła głównie lekka jazda litewska, piechota i kilka tysięcy jazdy ciężkiej. U boku Rzeczpospolitej walczyły chorągwie polskie, litewskie i ruskie oraz zaciężne pułki smoleńskie, mołdawskie, ormiańskie, tatarskie i czeskie.

Władysław Jagiełło celowo opóźniał bitwę - jego żołnierze wypoczywali w cieniu drzew, a Krzyżacy w pełnym uzbrojeniu czekali w słońcu do południa na otwartej przestrzeni. Według średniowiecznego rytuału rycerze zakonni przysłali przed bitwą Jagielle dwa nagie miecze jako wezwanie do bitwy, co mylnie zostało odebrane jako symbol pychy Zakonu (miecze te były przechowywane na Wawelu, w XIX wieku zaborcy wywieźli je do nieznanego miejsca). Jagiełło, po wysłuchaniu dwóch mszy, dał znak do rozpoczęcia bitwy, którą sam obserwował ze wzgórza. Bitwa rozpoczęła się około godziny 14:00. Do boju rycerze polscy ruszyli z rycerską pieśnią maryjną „Bogurodzica”. Po oko-

ło pięciu godzinach widoczna stała się przewaga sił polsko - litewskich. Przed zachodem słońca Rzeczpospolita triumfowała. Na polu bitwy poległ kwiat zakonny rycerstwa europejskiego, poległ wszyscy najwyżsi dostojnicy Zakonu, poległ wielki mistrz Zakonu Krzyżackiego, dowodzący ich siłami - Ulrich von Jungingen. Zdobyty został obóz krzyżacki.

Wiktoria grunwaldzka nie miała sobie równych w Europie jesieni średniowiecza.

Załamano rozwój państwa krzyżackiego i powstrzymano jego ekspansję, która stała się dla rycerskiego zakonu głównym celem w miejsce pierwotnej chrystianizacji.

Wojna zakończyła się pokojem w Toruniu w 1411 roku. Zakon oddał część ziem Rzeczpospolitej i powtórnie uznał jej zwierzchność.

Ale Polacy nie wykorzystali tego zwycięstwa w pełni. Doszło do kolejnej wojny z Zakonem w latach 1453 - 1466. Zakon upadł w złotym dla potęgi Rzeczpospolitej Jagiellonów XVI wieku. Upadł w rozkwicie renesansu, gdy istnienie zakonu z misją chrystianizacji nie miało sensu w tej części na wschodzie chrześcijańskiej Europy Środkowej. Państwo krzyżackie przekształciło się w państwo świeckie, którego władanie objął Hohenzolernowie, składając wcześniej tak zwany hołd pruski w 1525 roku przed królem polskim, uznając się jego lennikiem. Narodziło się nowe państwo - Prusy. To państwo, wyhodowane na polskiej pierści z zaproszenia polskiego księcia w XIII stuleciu, miało w latach 1772-1795 uderzyć w swego dobroczyńcę z całą mocą - pomogło Austrii i Rosji w rozbiorach Polski i walenie przyczyniło się do upadku I Rzeczpospolitej, zagarniając jej północne i zachodnie ziemie, które przez 123 lata miały znajdować się pod zaborem pruskim.

Bitwa pod Grunwaldem - mimo niewykorzystanego w pełni zwycięstwa, obrosła legendą i na trwałe zapisała się w świadomości Polaków jako symbol walki w obronie najwyższych wartości - ojczyzny i wiary.

Na sztandarach polskich wyszywano hasło, za które warto było umierać i dla którego warto było żyć - „Bóg, honor, ojczyzna”. W czasach niewoli narodowej, w latach 1795 - 1918, wielu twórców sięgało po symbolikę wiktoryi grunwaldzkiej, by pokrzepić serca Polaków pod zaborem niemieckim. Henryk Sienkiewicz napisał powieść „Krzyżacy”, przypominając w niej chwałę polskiego oręża i świętość tradycji. Jan Matejko namalował obraz Bitwa pod Grunwaldem. Maria Konopnicka po zmaltretowaniu przez władze pruskiej szkoły dzieci polskich, odmawiających modlenia się po niemiecku we Wrześni pod Poznaniem pod zaborem pruskim, napisała Rotę ze słowami:

*Nie bądźcie Niemiec pluć
nam w twarz/ ni dzieci
nam germani!...*

*Do krwi ostatniej kropli
z żył/bronić będziemy*

*ducha/
Aż się rozpadnie w proch i
w pył/*

Krzyżacka zawierucha/

Rota stała się w 500-lecie bitwy w 1910 roku wielkim manifestem narodowym przeciwko represjom zaborcy niemieckiego. W 1960 roku Aleksander Ford wyreżyserował film Krzyżacy, który do dziś cieszy się niepokonytym rekordem oglądalności.

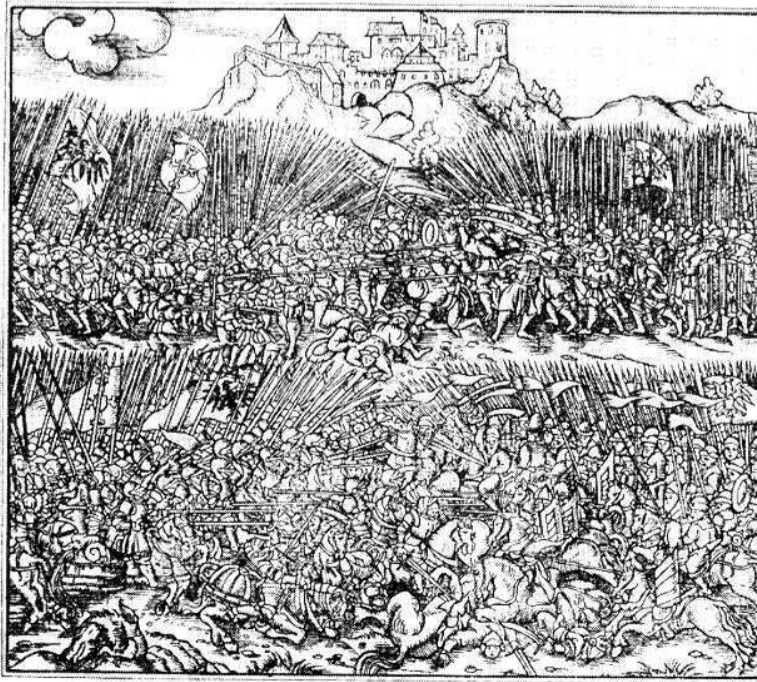
I jakkolwiek w polskiej historii spektakularnych zwycięstw w wielu wojnach było bardzo wiele, wiktoria grunwaldzka przemawia bardziej niż inne do świadomości Polaków, na co wpływ miały zapewne tragiczne doświadczenia faszyzmu z czasów II wojny światowej i antyniemieckie nastawienie po wojnie, podsycane skutecznie przez propagandę radziecką.

Dziś, w wolnej od zaborów i totalitaryzmów, Polsce, corocznie na polach Grunwaldu zbiera się grupa zapaleńców, by zrekonstruować częściowo przebieg bitwy.

W tym roku obchody 600-lecia zwycięstwa grunwaldzkiego w dniach 15. - 17. lipca miały szczególnie uroczysty charakter. Wzięli w nich udział Pan prezydent - elekt Bronisław Komorowski, Pani prezydent Litwy Dalia Grybauskaitė oraz wielki mistrz istniejącego do dziś Zakonu szpitala NMP Domu Niemieckiego - Bruno Plater oraz tysiące bractw rycerskich i miłośników średniowiecza z całej Europy. Pod pomnikiem grunwaldzkim złożono kwiaty. Miała miejsce msza święta polowa. Dla 100.000 turystów, którzy przyjechali z Polski i zza granicy przygotowano turnieje rycerskie, jarmarki, koncert pieśni rycerskich, pokazy musztry wojskowej, zwyczajów średniowiecznych, połączonych z tańcami sprzed sześćset lat. Trzydniowe obchody zamykała ogromna rekonstrukcja historyczna bitwy z udziałem 2000 rycerzy, należących do grup miłośników średniowiecza. Wielu spośród uczestników rekonstrukcji odnalazło w swym drzewie genealogicznym przodków, walczących pod Grunwaldem.

Skoro w Polsce mamy jeszcze tyle osób, które kulturowo pamięć przodków i nieobecne im siodło i miecz u pasa - zatem może najpiękniejsze lata potęgi dopiero przed Najjaśniejszą Rzeczpospolitą?

Justyna JANCA

(Zakończenie. Początek na 1-й сторінці)

перешкоду для ісламізації Європи, а Річ Посполита отримує почесну назву „твердиня християнства”.

У зв'язку з процесом християнізації Литви, подальша місія Тевтонського Ордена на Помор'ї втрачає сенс. Хрестоносці відчують, що знаходяться під загрозою. З 1226 року до кінця XIV ст. вони організували на подарованих їм землях Вармії і Мазур сильну релігійну державу. Лицарі Ордену вибудували ряд потужних фортець, які й сьогодні можемо побачити, наприклад, в Мальборку (найбільша фортеця середньовічної Європи), Квідзині, Фромборку, Ольштині, Щитні та ін. Проте від цьогого потерпало польське населення на Помор'ї. Орден безправно стягував з нього величезні податки, а за їх несплату карав каторгою або смертю, прикриваючись при цьому законами лицарського ордену. Хрестоносці після захоплення Гданська, закривали Речі Посполитій доступ до моря. Перехоплювали польські судна зі збіжжям і унеможлилювали тим самим Речі Посполитій торгівлю морськими шляхами. Коли хрестоносці планували розширити свої впливи на литовську Жмудь, там у 1401 році розпочалося повстання проти них. Через кілька років ситуація стала такою напруженою, що Польща стала з Орденем на межі війни. Іскрою, що розпала війну, стало безпідставне звинувачення з боку Ордену в тому, що Польща в суднах зі збіжжям посилає зброю на Жмудь, яка озброюється проти Ордену. Хрестоносці перехопили польське збіжжя для Жмуді і, хоч не знайшли там зброї, не відмовилися від звинувачень, закидаючи Польщі, на території якої вже майже протягом 450 років панувало християнство, укладання союзу з язичниками (процес християнізації Жмуді не був тоді ще завершений). Коли підвели мирні способи розв'язання конфлікту з боку Польщі, яка побоювалася реакції християнської Європи на війну з Орденем, Речі Посполитій залишалася тільки боротьба на відкритому полі. Війна розпочалася в 1409 році після вже згаданого тевтонської провокації. Кульмінаційним моментом стала битва під Грюнвальдом 15 липня 1410 року. З боку Ордену стало близько 20 тис. важкоозброєних лицарів, в тому числі кілька тисяч найманців зі всієї Європи, які ту війну трактували майже як хрестоносний похід. Сили Речі Посполитої, біля 30 тис., були пред-

ставлені в основному легкою литовською кіннотою, піхотою і та кількома тисячами важкої кінноти. На стороні Речі Посполитої боролися польські, литовські та російські загоны, молдавські, вірменські, татарські та чеські полки.

Владислав Ягайло спеціально затримав битву: його солдати відпочивали в тіні дерев, а хрестоносці в повночному озброєнні чекали на сонці до полудня у відкритому полі. Згідно з середньовічним ритуалом, лицарі прислали Ягайлу перед битвою два оголені мечі як заклик до битви, що по-милково було трактоване як символ зарозумілості Ордену (ці мечі зберігалися на Вавелі, в XIX ст. загарбники вивезли їх у невідоме місце). Ягайло після проведення двох богослужінь дав знак розпочинати битву, за якою сам спостерігав з пагорба. Битва розпочалася біля 14 години. До бою польські лицарі рушили з піснею „Богородиця”. Через п'ять годин стала помітною перевага польсько-литовських сил. До заходу сонця Річ Посполита тріумфувала. На полі бою полягла цвіт європейського лицарства, полягли всі найвищі достойники Ордену, загинув головнокомандувач Тевтонського Ордену Ульріх фон Юнгінген. Тевтонський табір був захоплений.

Грюнвальдська перемога не мала собі рівних у Європі періоду пізнього середньовіччя.

Вона припинила розвиток Тевтонської держави і пригальмувала його експансію, яка була для Ордену головною метою в справі первинної християнізації.

Війна закінчилася миром у Торуні в 1411 році. Орден віддав частину земель Речі Посполитій і знову визнав її зверхність.

Проте поляки не використали цієї перемоги повною мірою. Пізніше відбулася наступна війна з Орденем у 1453-1466 роках. Орден був знищений у XVI ст. - золотому для Речі Посполитої періоді Ягеллонів. Він був знищений в час розквіту ренесансу, коли існування Ордену з місією християнізації не мало сенсу в цій частині повністю християнської Центральної Європи. Тевтонська держава перетворилася в світською державою, якою керували Гогенцоллерни, присягнувши у 1525 році на вірність польському королю, визнавши себе його васалом. Народилася нова держава - Пруссія. Ця держава, яка з'явилася в XIII ст. з ініціативи польського князя і була вирощена поляками, у 1772-1795 роках вдарила свого благодійника зі всією силою - допомогла Австрії та Росії поділити Польщу, вплинувши таким чином на знищення I Речі Посполитої та захопивши її північні та західні землі, які протягом 123 років перебували під владою Пруссії.

Битва під Грюнвальдом, незважаючи на не повністю використану перемогу, оповита легендою і на довгозакарбувалася в свідомості поляків як символ захисту найвищих цінностей - батьківщини та віри.
На польських прапорах

вишивали гасло, за якого варто було вмирати і для якого варто було жити - „Бог, честь, Вітчизна”. У період національного повстання, з 1795 до 1918 року, багато творців використовували символіку грюнвальдської перемоги, щоб підтримати серця поляків, які жили під німецькою владою. Генрік Сенкевич написав роман „Хрестоносці”, нагадуючи в ньому про славу польської зброї і традицій. Ян Матеjко намалював картину „Битва під Грюнвальдом”. Марія Конопницька після знущання керівництва пруської школи у Вжешні біля Познані над польськими дітьми, які відмовлялися молитися німецькою, написала поетичний твір „Рота” зі словами:

*Nie bądźcie Niemiec pluć
nam w twarz/ ni dzieci
nam germani!...*

*Do krwi ostatniej kropli
z żył/bronić będziemy ducha/*

*Aż się rozpadnie w proch i
w pył/*

Krzyżacka zawierucha/

„Рота” стала на 500-річчя битви в 1910 році великим національним маніфестом проти репресій німецького загарбників. У 1960 році Олександр Форд зняв фільм „Хрестоносці”, який до сьогодні є рекордним з огляду на кількість глядачів, що його подивилися.

I хоч в польській історії показово перемог у багатьох війнах було дуже багато, грюнвальдська перемога апелює більше, ніж інші, до свідомості поляків. Мабуть, вплину на це трагічний досвід фашизму часів Другої світової війни та антинімецькі настрої після війни, які дієво підкріплювалися радянською пропагандою.

Сьогодні, у вільній від загарбників та тоталітаризму Польщі, щороку на полях Грюнвальда збирається група ентузіастів, щоб частково реконструювати перебіг битви.

В цьому році відзначення 600-ї річниці грюнвальдської перемоги, що відбулося 15-17 липня, мало особливо урочистий характер. У них взяла участь новообраний президент Bronisław Komorowski, президент Литви Dalia Grybauskaitė, великий магістр існуючого до сьогодні Тевтонського ордену Bruno Platter, а також тисячі лицарських братств та поціновувачів середньовіччя зі всієї Європи. Під грюнвальдським пам'ятником покладали квіти. Відбулося урочисте богослужіння. Для 100 тис. туристів, які приїхали з Польщі та з-за кордону, відбулися лицарські турніри, ярмарки, концерт лицарських пісень, покази військової муштри, середньовічних звичаїв, пов'язаних з танцями шістьсотрічної давнини. Триденні заходи завершила величезна історична реконструкція битви за участю 2000 лицарів з числа поціновувачів середньовіччя. Багато учасників реконструкції відшукало в своєму генеалогічному дереві предків, що билися під Грюнвальдом.

В Польщі є ще багато осіб, які беруть пам'ять про предків і для них не чужі сідло та меч. Можливо, все -таки для Найяснішої Речі Посполитої найкращі роки сили та розквіту ще попереду?

Юстина ЯНЦА

Jak mądrze i miłosiernie wysłałeś, o Jezuju, uczniów swoich...

Як мудро і милосердно послав Ти, о Ісусе, своїх учнів...

Wyšlo ich tylko trzech – trzech duszpasterzy, których kanclerz konsystorza, prałat Jan Szych, zdołał przekonać do pozostania na Wołyniu w roku 1945 po przeniesieniu się kurii do Polski. We Włodzimierzku został ks. Marian Jasionowski, w Równem – o. Serafin Kaszuba a w Łucku – ks. Jan Rutkowski.

Jan wspomina o Serafinie Kaszubie: ks. prałat Szych kierował propozycją do wielu kapłanów, lecz ci odmawiali. Byli przerażeni konfrontacją między narodami oraz aresztem biskupa Szelażka i grona kapłanów łuckich, podejmowali więc decyzję o wyjeździe do Polski. Początkowo na powrót zdecydował się także o. Kaszuba.

Ostatecznie jednak, mimo wahań i wątpliwości postanowił pozostać, podobnie jak ks. Jasionowski. Inaczej rzecz się miała z ks. Rutkowskim. On zgodził się natychmiast. Jako rodowity wołyńnianin nie miał dylematu pozostać czy wyjechać. Tym bardziej, iż swoją działalność duszpasterską rozpoczynał on jako wikariusz w katedrze łuckiej św. Piotra i Pawła, a od roku 1909 był proboszczem rozmaitych parafii wiejskich na wschodzie Wołynia.

Po nominacji na proboszcza kościoła katedralnego ks. Rutkowski został także mianowany administratorem tymczasowym diecezji Łuckiej. Poprzez swoją posługę w mieszanych narodowo-wołyńskich parafiach ks. Rut-

kowski zdobył doświadczenie potrzebne mu w pracy w nowych skomplikowanych warunkach. O tym, że wiejski ksiądz okazał się właściwym kandydatem świadczy fakt, iż jego autorytet duchowy i administracyjny był niezwłocznie zaakceptowany przez o. Kaszubę i ks. Jasionowskiego. Jego działalność była ukierunkowana na zachowanie parafii rzymskokatolickich w regionie. Była to rzecz niełatwa nie tylko wskutek ciężkich warunków pracy, lecz także przez brak kapłanów. W miasteczkach na Wołyniu pozostało po kilkadziesiąt osób wyznania katolickiego, np. w Rożyszczach było ich 35, a w Lubomlu – 31. W obrębie obwodu Wołyńskiego wszystkich wiernych obsługiwać musieli jedynie dwóch wspomnianych księży. Na Rówieńszczyźnie dbał o to o. Serafin Kaszuba, od czasu do czasu wspomagany przez ks. Rutkowskiego. Trudną sytuację osobową dodatkowo pogłębiały szkany ze strony władz. Gdy tylko wspólnoty lokalne zaczynały starania o otwarcie kościoła, władze wydawały księżom zakaz odwiedzania tych parafii, w któ-

rych oni nie byli zarejestrowani.

Ksiądz Rutkowski wyjeżdżał niekiedy potajemnie, a niekiedy prosił o zezwolenie na wypowiedzenie starszej osoby czy na odprawienie pogrzebu. I podczas takich właśnie wyjazdów zazwyczaj sprawowane były również inne obrzędy – chrzty, śluby i poświęcenia domów. W swoich słowach i czynach ks. Jan Rutkowski był zawsze wyważony i tego wymagał od znajdujących się pod jego władzą księży. Chodziło o to aby nie dać powodu do zamykania kościołów. Na przykład, gdy władze sowieckie zabroniły dzieciom uczestniczenia w obrzędach religijnych, nie dotyczyło to słuchania muzyki sakralnej i ks. Jan Rutkowski skorzystał z tego. Na jego prośbę przez rady parafialnej w Łucku, p. Jerzy Nowodworski, sprowadził dobrego organistę, we Włodzimierzku zaś lekcje muzyki prowadziła prezes rady parafialnej Regina Karetnikowa. Kiedy zaś do Łucka przyjeżdżali księża Jasionowski czy Kaszuba, ks. Jan Rutkowski tłumaczył się zawsze, iż przyjeżdżają oni by się wypowiadać.

W tych ciężkich czasach trzech kapłanów wspierając się nawzajem i przezwyciężając trudności wypełniał swoją misję ratowania kościoła katolickiego na Wołyniu.

Waldemar PIASECKI

Ich było tylko troje pastyrów, яких канцлер консисторії, о. прелат Ян Ших, зумів умовити залишитися на Волині у 1945 році після виїзду курії у Польщу. У Володимирі залишився о. Мар'ян Ясіновський, у Рівному – о. Серафим Кашуба і о. Ян Рутковський у Луцьку.

Як напише у спогадах незабутній о. Серафим Кашуба, зі своєю майже традиційною пропозицією о. прелат Ян Ших звертався до багатьох – відмовлялися. Налякані міжнародними конфліктами та арештом єпископа Шельонжека і групи луцьких священиків, виїжджали вони до рідних місць. Відмовився спочатку і о. Серафим Кашуба.

Якщо о. Серафим Кашуба і о. Мар'ян Ясіновський, як і більшість священиків – не волинян, прийшли до свого рішення залишитися після довгих сумнівів і вагань, то о. Рутковський згодився одразу. Для нього, корінного волинянина з діда-прадіда, не стояло питання: залишатися чи виїжджати. Тим паче, що свою пастирську діяльність як вікарій він починав у Луцькому кафедральному костелі Святих Петра і Павла, а з 1909 року був настоятелем у різних сільських парафіях східної Волині.

Разом із призначенням настоятеля кафедрального костелу, о. Ян Рутковський отримав на руки ще один документ, підписаний о. прелатом Леопольдом Шуманом, який на той

час замінював єпископа, та канцлером курії Яном Шихом про те, що він є тимчасовим адміністратором луцької єпархії. Тоді ж отримав відповідну печатку.

Працюючи у сільських, змішаних за національним складом парафіях, о. Ян Рутковський пройшов своєрідну підготовку до роботи у нових, складних умовах. Про те, наскільки вдалою була кандидатура о. Яна Рутковського, може судити той факт, що його духовну й адміністративну зверхність швидко визнали і о. Серафим Кашуба, і о. Мар'ян Ясіновський, активно підтримуючи його діяльність у справі збереження римсько-католицьких парafій. Це була нелегка справа не тільки через умови праці, але й через недостатню кількість священиків. У містечках Волині залишалося по декілька десятків католиків, наприклад, у Рожищах їх було 35, а у Любомлі – 31. Обслуговували ці громади у межах Волинської області лише о. Мар'ян Ясіновський та о. Ян Рутковський. На Рівненщині це робив о. Серафим Кашуба, лише часом приїжджав о. Ян Рутковський. Проте, коли

громади в цих містечках почали клопотатися про відкриття костелу, влада заборонила священикам виїжджати в ті парафії, у яких вони не були зареєстровані.

Отець Рутковський іноді виїжджав таємно, часом просив дозволу на те, щоб висловити чи похоронити старшу людину. Хоча під час таких виїздів, як правило, виконувалися й інші обряди, такі як хрещення, вінчання і освячення будинку. У своїх словах і вчинках Ян Рутковський завжди був виваженим і цього вимагав від підлеглих йому священиків, щоби не дати приводу закривати костели. Разом з тим він робив усе можливе, щоб зберегти парафії. Наприклад, радянська влада заборонила дітям брати участь у релігійних обрядах, але це не стосувалося слухання ними сакральної музики, з чого й скористався о. Ян Рутковський. На його прохання керівник Костельної Ради у Луцьку Єжи Новодворський віднайшов хорошого органіста, а лекції з музики у Володимирі вела Регіна Кaretnikowa – керівник Костельної Ради. Натомість, коли до Луцька приїжджав о. Ясіновський чи о. Кашуба, то о. Ян Рутковський завжди пояснював, що вони приїжджали сповідатися.

У ті важкі часи троє священиків, підтримуючи одне одного та долаючи труднощі, до кінця виконували свою місію.

Вальдемар ПЯСЦЬКИЙ

Śladami Ludwikówki Слідами Людвікувки

W dniach 11-13 lipca br. 20-osobowa grupa Polaków odbyła podróż na Wołyń, której celem był udział w uroczystej mszy w Katedrze w Łucku i dotarcie do miejsc pamięci, głównie w Ludwikówce i Młynowie.

Jedną z uczestniczek wyjazdu – p. Amelia Mamczar – opowiadała nam, że pamięta katedrę jako miejsce chwilowego pobytu w roku 1943, gdy wraz z ocalałą z Ludwikówki mamą i siostrą, jak również grupą innych polskich kobiet i dzieci przetrzymywane tu były kilka dni przed wysyłką na dalszą tułaczkę, a której jednym z etapów był obóz w Majdanku.

Dziś, po bez mała 70 latach od tamtych tragicznych dni Pani Amelia znów z grupą Polaków znalazła się pod dachem Katedry, ale w jakże odmiennej sytuacji – uczestnicząc we Mszy i modlitwie prowadzonej zarówno w języku polskim, jak i ukraińskim.

Tak swoje wrażenia z „pielgrzymki pamięci” do Ludwikówki i Młynowa relacjonuje jedna z uczestniczek – Pani Anna Sobkiewicz-Foremska:

Następnego dnia rano wyjechaliśmy do Ludwikówki i Młynowa. Ludwikówka powitała nas bezchmurnym niebem i pięknym słońcem. Po zapaleniu zniczy, wkopaniu przywiezionych chryzantem i złożeniu wieńców odśpiewaliśmy wspólnie modlitwę za dusze tragicznie zmarłych ludzian i ich rodzin upamiętnionych postawionym krzyżem.

Pomimo panującego upału, większość z naszej grupy na czele z Panem Czesławem Muchą, który był najstarszym pielgrzymującym ludzianiem, zdecydowała się na pieszą wędrówkę aż na miejsce, gdzie pod lasem były przed pacyfikacją ostatnie zabudowania Ludwikówki. Pan Czesław do czasu pacyfikacji przeżył na Ludwikówce 9 lat, więc przywoływał zachowane z dzieciństwa obrazy i wskazywał nam miejsca gdzie stały poszczególne zabudowania. Te informacje potwierdził później jeden z miejscowych Ukraińców, który dołączył do naszej grupy. Tak więc uczestnicy naszego tegorocznego wyjazdu mieli jeszcze możliwość zrobienia sobie pamiątkowej fotografii na miejscu, gdzie stały zabudowania ich rodzin.

Później skierowaliśmy się do Młynowa, który dla ludzian był najbliższym miastem i parafią. Pomi-

mo, że pamiętający lata 40. ludzianie stwierdzili ogromne zmiany i rozwój terytorialny miasta, to spotkanie z Młynowem było dla nas wszystkich smutnym i bolesnym przeżyciem. Powodów do tego było kilka, a najważniejsze z nich to zetknięcie z pozostałością po polskim kościele i cmentarzu. Cmentarz wciąż wykorzystywany jest do pochówków przez Ukraińców, ale jego stan nie wskazuje, aby zbytnio przejmowano się tym miejscem.

Część cmentarza, zapewne najstarsza, gdzie były polskie mogiły, praktycznie nie istnieje. Wśród zarośli i sterty nagromadzonych śmieci zdołaliśmy odszukać jedynie dwa pomniki z polskimi napisami. Reszta albo została rozebrana, albo samoistnie uległa rozpadowi i pograżała się we wszechogarniających wszystko chwastach.

Nasunęła mi się refleksja, że jest to ostatnia chwila, jeśli chcemy ten kawałek naszej kultury i historii ocalić od zapomnienia. Jeżeli w najbliższych kilku latach nie zdołamy się zorganizować, aby podjąć działania ratujące ten cmentarz, to zostanie on na zawsze już zapomniany i bezpowrotnie stracony.

Drugim niezmiernie przykrym przeżyciem był widok budynku dawnego polskiego kościoła. Styl budynku jednoznacznie wskazuje, że był to znany z dawnych zdjęć Kościół Parafialny pod wezwaniem Najświętszej Marii Panny, ale przeróbki i szkaradne dobudówki okropnie go oszpecily i zapewne równie szpetne dały obecne przeznaczenie.

Przejechaliśmy ulicami Młynowa szukając budynku szkoły, do której chodził Pan Czesław Mucha, przejechaliśmy także mostem na drugi brzeg Ikwy do budynku dawnego pałacu Chodkiewiczów, zamienionego obecnie na muzeum Tarasa Szewczeni.

Anna SOBKIEWICZ-FOREMSKA

P.S.: Pragnę serdecznie podziękować w imieniu własnym i wszystkich uczestników podróży, wszystkim, którzy nam pomogli w zorganizowaniu i przebiegu całego naszego wyjazdu.

11-13 lipca w tym roku grupa Polaków z 20 osób odbyła podróż na Wołyń, której celem był udział w uroczystej mszy w Katedrze w Łucku i dotarcie do miejsc pamięci, głównie w Ludwikówce i Młynowie.

Одна з учасниць виїзду, Амелія Мамчар, розповіла нам, що пам'ятає Катедрu як місце тимчасового перебування в 1943 році, коли її разом із врятованими з Людвікувки мамою, сестрою та з іншими польськими жінками і дітьми тримали тут перед подальшими поневіряннями, одним з етапів яких був концтабір в Майданеку.

Сьогодні, після 70-и років після тих трагічних подій Амелія Мамчар знову разом з групою поляків була в Катедрі, проте в зовсім іншій ситуації – щоб взяти участь у богослужінні, що проводилося як польською, так і українською мовами.

Так свої враження з „паломництва пам'яті” до Людвікувки і Млинова описує одна з його учасниць Ганна Собкewич-Фoремська:

Наступного дня вранці ми виїхали до Людвікувки і Млинова. Людвікувка зустріла нас безхмарним небом та пекучим сонцем. Після запалення лампадок, посадки привезених хризантем та покладання вінків, ми відспівали спільну молитву за душі трагічно померлих людвчан та їх родин, увіковічених поставленим хрестом.

Незважаючи на спеку, більшість осіб нашої групи на чолі з Чеславом Мухом, який був найстаршим паломником-людвчанином, прийшли пішки аж до місця, де під лісом перед паціфікацією були останні будівлі Людвікувки. Пан Чеслав до паціфікації жив у Людвікувці протягом 9 років, тому відновив у своїй пам'яті спогади з дитинства та показав нам місце, де саме, чий і як стояли будівлі. Інформацію пізніше підтвердив один з місцевих українців, котрий приєднався до нашої групи.

Таким чином, учасники нашого цьогорічного виїзду мали можливість зробити собі фото на пам'ять на місці, де були забудови їхніх родин.

Потім ми відправились до Млинова, який для людвчан був найближчим містом та парафією. Крім того, що, пам'ятаючи 40-ві роки,

людвчани побачили величезні зміни та територіальний розвиток міста, а Млинів викликав у нас усіх сумні та болісні переживання. Причин було кілька, а найважливіша з них – це зустріч з рештками польського костелу та цвинтарем. Цвинтар і надалі використовують для поховання українців, проте його стан зовсім не свідчить про те, що цим місцем занадто переймаються.

Частина цвинтаря, очевидно найстарша, де були польські могили, практично не існує. У зарослях та купі нагромадженого сміття нам вдалося відшукати лише два металеві пам'ятники з польськими написами. Решта або була розібрана, або зруйнована і заросла чагарником.

Спало мені на думку, що це і є остання хвилина для того, аби врятувати від забуття і цей момент нашої культури та історії. Якщо протягом найближчих кількох років ми не будемо спроможні організувати заходи для врятування цього цвинтаря, він вже назавжди залишиться забутим та безповоротно втраченим.

Другим, напрочуд неприємним враженням, був вигляд споруди колишнього польського костелу. Стиль будинку однозначно вказував на те, що це був відомий зі старих фотографій парафіяльний костел Пресвятої Богородиці, проте переробки та добудови страшно його спотворили.

Ми проїхали вулицями Млинова, шукаючи будинок школи, до якої ходив Чеслав Муха, проїхались також через міст на другий берег Ікви до будинку давнього палацу Ходкевичів, у якому сьогодні знаходиться музей Тараса Шевченка.

Анна СОБКЕВИЧ-ФoРЕМСКА

P.S.: Від свого та імені усіх учасників подорожі хочу сердечно подякувати усім, хто допоміг в організації та проведенні нашої поїздки.

Walczyć z bezrobociem możemy wspólnie

8-9 lipca na Wołyniu odbyło się dwudniowe seminarium na temat: „Współpraca transgraniczna między służbami zatrudnienia i organizacjami pozarządowymi Rzeczypospolitej Polskiej i Ukrainy”, które zostało zorganizowane w ramach podprojektu „Transgraniczne targi wiedzy – rola trzeciego sektora i ekonomii społecznej na przygranicznym rynku pracy”.

Realizacja podprojektu rozpoczęła się 2 lutego 2010 roku, kończy się 30 września tego roku. Zakłada on przede wszystkim poszerzenie współpracy transgranicznej pomiędzy organizacjami pozarządowymi z Polski i Ukrainy, jak i również współpracę pomiędzy urzędami pracy powiatu chełmskiego i rejonu kowelskiego. Projekt jest realizowany w partnerstwie z kowelskim rejonowym Urzędem Pracy i zakłada wymianę wiedzy na temat zagranicznego rynku pracy, jak i również ekonomii społecznej, bo wszystkie podmioty, które uczestniczą w tym projekcie, realizują zadania ekonomii społecznej. Ten podprojekt jest częścią projektu głównego, który został złożony do Stowarzyszenia Samorządów w Euroregionie Bug w Chełmie. Finansowany jest z Norweskiego Funduszu Mechanicznego i jest jednym z 16 podprojektów realizowanych na terenie województwa lubelskiego. O tym podczas spotkania polskiej delegacji z przedstawicielami Stowarzyszenia Kultury Polskiej na Wołyniu im. Ewy Felińskiej powiedział koordynator podprojektu, pracownik Powiatowego Urzędu Pracy w Chełmie Daniel Abramowicz.

– Proszę powiedzieć, kto uczestniczy w podprojekcie?

Są to organizacje pozarządowe, przedstawiciele publicznych i niepublicznych służb zatrudnienia, jednostki społeczne, czyli urzędy gminy, jednostki podległe – na przykład Centrum Integracji Społecznej. Podczas rekrutacji chętnych było bardzo dużo, co znaczy, że organizacje chcą współpracować nie tylko u nas na terenie miasta czy powiatu chełmskiego. Współpracujemy z Urzędami

Pracy z Kowla, Łucka, Lubomla.

Ten projekt został złożony przez Urząd Pracy, który jest nastawiony na walkę z bezrobociem i współpracuje z organizacjami pozarządowymi. Działalność organizacji pozarządowych wpływa na rynek pracy – zatrudniają ludzi, proponują im różne formy wsparcia.

My chcemy w ramach tego projektu stworzyć tym wszystkim jednostkom płaszczyznę nawiązania współpracy, dlatego też ten projekt polega na tym, że w jego ramach odbywają się wizyty studyjne. Niedawno strona ukraińska była u nas na trzydniowych warsztatach i seminarium. Teraz kolejnym etapem jest to, że nasi przedstawiciele organizacji pozarządowych i służb zatrudnienia przyjechali tutaj w celu pokazania jak pracują na Ukrainie, z jakimi problemami się spotykają, w jaki sposób je rozwiązują.

– Jakie problemy w dziedzinie zatrudnienia ma Polska, a jakie Ukraina? Czy są inne?

Problemy są te same, tylko że u państwa są inaczej rozwiązywane. Struktura samorządowa jest inaczej skonstruowana w Polsce i na Ukrainie. My jesteśmy jednostką powiatową, która jest wpisana w samorząd. Na Ukrainie wszystkie decyzje podejmowane są odgórnie.

– Czy mógłby Pan przedstawić jakieś konkretne działania, które odbyły się już w ramach tego projektu?

Mamy za sobą już kilka działań. Pierwsze działanie odbyło się w marcu – mieliśmy konferencję rozpoczynającą projekt. Kolejne działanie odbyło się na przełomie maja i czerwca – trzydniowe Transgraniczne Targi Wiedzy. To działanie, które odbywa się teraz, jest już trzecie –

jest to wizyta studyjna na Ukrainie dla polskich przedstawicieli. Przed nami jest jeszcze wydanie dwujęzycznej publikacji – po polsku i ukraińsku, która będzie zawierała całe podsumowanie tego projektu, jak również pokazania dobrych praktyk w celu rozwiązywania tych problemów, które istnieją po stronie polskiej i po stronie ukraińskiej. I ostatni taki kończący etap będzie pod koniec września – odbędzie się konferencja, która będzie podsumowywała wszystkie działania.

– Czy ten projekt jest związany z tym, że Polska obecnie robi wszystko, żeby legalizować pracę Ukraińców na terenie kraju? Czy jakieś takie problemy rozwiązuje?

Ten projekt – bezpośrednio nie, ale myślę, że pośrednio poprzez współpracę urzędów pracy możemy sprzyjać rozwiązaniu problemu legalizacji pracy.

– Czego Pan oczekuje od tego projektu?

Przede wszystkim otwartości na problemy, żebyśmy się nie zamykali ze swoimi problemami w naszych społecznościach. Te problemy dotyczą nas wszystkich. Dzięki tej współpracy można wymienić doświadczenia, przekazać wiedzę i uściślić przyjaźń.

– Co widzieliście w Łucku, na Wołyniu?

Byliśmy w urzędach pracy w Lubomlu, Kowlu i w Łucku – ludzie są otwarci, są chętni do nawiązywania współpracy, chcą nauczyć się sposobów pozyskiwania środków, chcą działać. Jesteśmy zaskoczeni także prężnością i chęcią działania lokalnych stowarzyszeń, które odwiedziliśmy.

Rozmawiała Natalia DENYSIUK

Боротися з безробіттям можна разом

8-9 липня на Волині відбувся дводенний семінар на тему „Транскордонна співпраця між соціальними службами працевлаштування та громадськими організаціями Республіки Польщі та України”, який був організований у рамках підprojektu „Транскордонні торги знань – роль третього сектора і суспільної економіки на прикордонному ринку праці”.

Реалізація підprojektu розпочалася 2 лютого 2010 року, завершиться 30 вересня цього року. Він передбачає передусім транскордонну співпрацю між неурядовими організаціями з Польщі та України, а також співпрацю між центрами зайнятості Холмського повіту і Ковельського району. Проект реалізовується в партнерстві з Ковельським районним центром зайнятості і передбачає обмін інформацією у сфері закордонного ринку праці та суспільної економіки, бо всі суб'єкти, які беруть участь у проекті, реалізують завдання суспільної економіки. Цей підprojekt – частина головного проекту, який був поданий до Товариства органів самоврядування в Євроregionі Буг у Холмі. Проект фінансується Норвезьким механічним фондом і є одним з 16 підprojektів, що реалізуються на території Люблінського воєводства. Про це під час зустрічі польської делегації з членами Товариства польської культури на Волині ім. Еви Фелінської розповів координатор підprojektu, працівник повітового центру зайнятості в Холмі Даниель Абрамович.

– Скажіть, будь ласка, хто бере участь у реалізації підprojektu?

Неурядові організації, представники державних і приватних служб зайнятості, місцеві органи влади, наприклад, керівництво гмін, структури, що їм підпорядковуються, наприклад, Центр суспільної інтеграції. Під час набору учасників було дуже багато охочих долучитися до реалізації підprojektu, що є свідченням бажання співпраці не тільки у нас, на території

міста чи Холмського повіту. Ми співпрацюємо з центрами зайнятості з Ковеля, Луцька, Любомля.

Проект був поданий центром зайнятості, який налаштований на боротьбу з безробіттям і співпрацює з неурядовими організаціями. Діяльність цих організацій впливає на ринок праці – вони надають роботу людям, пропонують різні форми підтримки для них.

У рамках проекту ми прагнемо створити всім учасникам площину для того, щоб зав'язати співпрацю, тому у рамках підprojektu відбуваються навчальні візити. Недавно українські партнери були у нас на триденному семінарі. Наступний етап відбувається власне зараз – наші представники неурядових організацій і центрів зайнятості приїхали в Україну, щоб побачити, як працюють тут, з якими проблемами стикаються, яким чином їх розв'язують.

– Які проблеми у сфері працевлаштування має Польща, а які Україна? Чи вони різні?

Проблеми ті самі, тільки в Україні по-іншому їх розв'язують. В Польщі та Україні по-іншому виглядає структура самоврядування. Ми, наприклад, є повітовою структурою, яка належить до органів самоврядування. В Україні всі рішення приймаються зверху.

– Чи могли б Ви представити якісь конкретні заходи, що вже відбулися в рамках проекту?

Ми уже провели кілька заходів. Перший захід відбувся в березні – ми проводили конференцію, яка розпочинала проект. Наступний захід відбувся наприкінці травня – на почат-

ку червня. Це були триденні Транскордонні Торги Знань. Захід, який відбувається зараз, вже третій – це навчальний візит в Україну для польських представників. Плануємо ще видати двомовну публікацію – польською та українською мовами, яка підsumовуватиме проект та демонструватиме способи розв'язання проблем, що існують і в Польщі, і в Україні. Завершальний етап – конференція, яка підsumовуватиме всі заходи, – відбудеться наприкінці вересня.

– Чи цей проект пов'язаний з тим, що Польща нині робить все, щоб легалізувати роботу українців на території країни? Чи розв'язує подібні проблеми?

Цей проект – безпосередньо ні, але думаю, що завдяки співпраці служб зайнятості ми можемо сприяти вирішенню проблеми легалізації роботи.

– Чого Ви найбільше очікуєте від цього проекту?

Перш за все, відкритості щодо проблем, щоб ми не закривалися зі своїми проблемами в ізольованій громаді. Ці проблеми стосуються нас всіх. Завдяки співпраці відбувається обмін досвідом, діляться знаннями і налагоджують дружні контакти.

– Що ви бачили в Луцьку, на Волині?

Ми відвідали центри зайнятості в Любомлі, Ковелі та Луцьку. Люди, які там працюють, відкриті, налаштовані на співпрацю, хочуть навчитися знаходити кошти, хочуть діяти. Нас вразила також динаміка діяльності місцевих товариств, які ми відвідали, та їхнє бажання діяти.

Розмовляла Наталя ДЕНИСІУК

Siódme Europejskie Dni Dobrosąsiedztwa odbędą się w sierpniu

15 lipca w siedzibie Wołyńskiej Obwodowej Administracji Państwowej odbyły się obrady roboczej grupy, zajmującej się organizacją Dni Dobrosąsiedztwa «Granica 835», które odbędą się w sierpniu b.r.

Jak powiedział jeden z organizatorów Dni Dobrosąsiedztwa ks. Stefan Batruha, odbędą się one w trzech etapach: 7-8 sierpnia na ukraińsko-polskiej granicy niedaleko od znaku granicznego 1055, na przyszłym przejściu granicznym Adamczuki (obwód wołyński, rejon szacki) – Zbereże (województwo lubelskie); 21-22 sierpnia – przy znaku granicznym 835, który znajduje się blisko Kryłowa (rejon iwanyczyński, obwód wołyński) i Kreczowa (województwo lubelskie), i końcowy etap – 28 sierpnia 2010 roku – przy znaku granicznym 702 niedaleko wsi Korczmin (województwo lubelskie) – Stajiwka (rejon sokalski, obwód lwowski)». Taką ideę poparała tak ukraińska, jak i polska strona.

W rejonie szackim już aktywnie przygotowują się do festiwalu. Na obradach grupy był obecny pierwszy zastępca głowy Szackiej Administracji Rejonowej Wiktor Plejtuch, który opowiedział, że 9 lipca odbyło się spotkanie Przewodniczącego Szackiej Administracji Rejonowej i przedstawiciele powiatu włodawskiego. Urzędnicy ustalili, że impreza zostanie przeprowadzona po polskiej stronie, omówili także miejsce dla budowy mostu pontonowego. 7-8 sierpnia odbędą się ekumeniczna modlitwa, zawody kajakowe, wystawa prac artystycznych i koncert zespołów

folklorystycznych. Dostać się do Polski Ukraińcy będą mogli mając przy sobie paszport za graniczny i wizę lub kartę małego ruchu przygranicznego. Jednak, jak powiedział Konsul Generalny RP w Łucku Tomasz Janik, ci, którzy dopiero teraz zdecydowali otrzymać kartkę, nie zdążą tego zrobić do 7 sierpnia, ponieważ na jej wydanie potrzebny jest miesiąc.

Przedstawiciele państwowych instytucji rozmawiali o możliwościach przeprowadzenia imprezy na terenie, na którym odbywała się ona w zeszłym roku. Ten etap Europejskich Dni Dobrosąsiedztwa odbędzie się 21-22 sierpnia 2010 roku. Najbardziej problematyczna okazała się sprawa rozmieszczenia sceny, namiotowego miasteczka i jarmarku, ponieważ w skutek podniesienia poziomu wody w rzece Zachodni Bug i obfitych opadów deszczu teren ten został podtopiony. Jeśli nie zdąży on wyschnąć to trzeba będzie trochę przemieścić miejsce przeprowadzenia imprezy, a to oznacza konieczność oczyszczenia nowego terenu. Urzędnicy boją się, że nie uda się tego zrobić na czas więc poprosili organizatorów o podjęcie możliwie pilniej decyzji. Na granicy w tym roku ponownie powstanie most pontonowy.

Program tegorocznej imprezy został dość znacznie rozbudowany. W ramach Dni Dobrosąsiedztwa odbędą się Forum

Współpracy Transgranicznej, modlitwa ekumeniczna, turniej piłkarski o Puchar Dobrosąsiedztwa, Międzynarodowy Festiwal Teatralny «Bez granic», turnieje rycerskie, integracyjne imprezy dla dzieci, jarmarki ludowych rzemiosł i pokazy modelarskie. W miasteczku namiotowym zostanie rozmieszczone «Kino Nocne», gdzie będą pokazywane filmy artystyczne i dokumentalne krajów UE. W końcowym przedsięwzięciu – koncercie «Granica 835» – wezmą udział zespoły «Sidney Polak» i «Mad Heads». Końcowy etap «Granicy» odbędzie się 28 sierpnia 2010 roku na terenie obwodu lwowskiego. Tam będą odbywały się tradycyjne transgraniczne uroczystości z okazji święta Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny.

Oksana CYMBALUK

Сьомі Європейські Дні Добросусідства проходять у серпні

15 липня в приміщенні Волинської облдержадміністрації відбулось засідання робочої групи з питань проведення Днів Добросусідства «Кордон 835», які відбуваються у серпні цього року.

У Шацькому районі вже активно почалась підготовка до дійства. На засіданні групи був присутній перший заступник голови Шацької РДА Віктор Плейтух, який розповів, що 9 липня відбулася зустріч голови Шацької РДА та представників Влодавського повіту. Чиновники домовились, що захід проводитиметься на польській стороні, а також обговорили місце для спорудження понтонного мосту. 7-8 серпня відбудеться екуменічна молитва, заплив на байдарках, виставка творчих робіт та концерт фольклорних ансамблів. Потрапити на територію Польщі українці зможуть маючи закордонний паспорт, візи або картку малого прикордонного руху. Проте, за словами Генерального Консула Республіки Польща у Луцьку Томаша Яніка, ті, хто лише зараз вирішив отримати картку, не встигнуть це зробити до 7 серпня, оскільки на її оформлення потрібен місяць.

Представники державних установ по черзі говорили про стан та можливості проведення заходу на тій території, де захід відбувався минулого року. Цей етап Європейських Днів Добросусідства відбудеться 21-22 серпня 2010 року. Найбільш спірним виявилось питання розташування сцени, наметового містечка та ярмарки, адже через підняття

рівня води у річці Західний Буг та частих дощів територія затоплена. Якщо вона не висохне, доведеться трохи змістити місце проведення дійства і розчищати нову територію. Чиновники бояться не встигнути та просили організаторів якнайшвидше вирішити питання. Для перетину кордону спеціально спорудять міст.

Цьогоріч відбулись і значні зміни в програмі, зокрема відбудуться Форум транскордонної співпраці, екуменічна молитва, футбольний турнір за Кубок Добросусідства, Міжнародний театральний фестиваль «Без кордонів», лицарські турніри, інтеграційні заходи для дітей, ярмарки народних ремесел та покази виступи аеромодельовання. В наметовому містечку буде розташований «Нічний кінозал», в якому демонструватимуть художні та документальні фільми країн ЄС. Заключний захід – концерт «Кордон 835» – відбудеться за участі гуртів «Sidney Polak» та «Mad Heads».

Завершальний етап «Кордону» припадає на 28 серпня 2010 року і проходить на території Львівської області. Там відбудуватимуться традиційні транскордонні урочистості з нагоди свята Успіння Пресвятої Богородиці.

Oksana CYMBALUK

Politechnika Łucka podpisała jeszcze jedną umowę z Polakami

6 lipca 2010 roku polska delegacja, w składzie której był rektor Wyższej Szkoły Stosunków Międzynarodowych i Komunikacji Społecznej w Chełmie — dr Michał Gołoś, dr Stanisław Dubaj i studenci, odwiedziła z roboczą wizytą Łucki Państwowy Uniwersytet Techniczny.

Podczas spotkania delegacji z wykładowcami i studentami, do obecnych przemówił rektor ŁPUT, Wiktor Bożydarnik. Opowiedział polskim kolegom o uniwersytecie, jego rozwoju, osiągnięciach, odkryciach naukowych i o współpracy z uczelniami z Ukrainy i Europy.

Z kolei rektor WSSMiKS przedstawił swoją uczelnię, opowiedział o kierunkach, na których kształcą się studenci, o perspektywach ich zatrudnienia. Jest to jedna z niewielu uczelni niepublicznych, oferująca studia magisterskie. Studiuje na niej 120 osób z Ukrainy. Podczas spotkania dr Michał Gołoś zwrócił uwagę na potrzebę współpracy między uczelniami Ukrainy i Polski, zwłaszcza WSSMiKS i ŁPUT, ponieważ, jego zdaniem, warto naśladować pozytywne doświadczenie rozwoju tej uczelni.

Ze względu na to, że wśród polskich kolegów dużym zainteresowaniem cieszyły się kierunki ekonomiczne, dziekan Wydziału Biznesu i Wydziału Finansów i Rachunkowości opowiedzieli o kierunkach kształcenia studentów i zaprezentowali filmy o warunkach i perspektywach studiów. Występy i prezentacje obu stron wywoływały wiele pytań wśród obecnych. Wykładowcy

zainteresowali się programami wymiany studentów, kosztami studiów, organizacją praktyk. Studenci – miejscami w akademiku, ulgami dla studentów-cudzoziemców i uznawalnością dyplomu w innych krajach świata.

Logicznym podsumowaniem spotkania stało się podpisanie umowy o współpracy pomiędzy WSSMiKS i ŁPUT (Katedra Teorii Ekonomicznej i Gospodarki Międzynarodowej), która przewiduje coroczną wymianę studentów, staż naukowe i pedagogiczne dla wykładowców i doktorantów, przeprowadzanie wspólnych konferencji naukowych i seminariów, wymianę publikacji naukowych itp.

Inna TROCIUK

Луцька політехніка підписала ще один договір з поляками

6 липня 2010 року польська делегація у складі ректора Вищої школи міжнародних відносин та суспільної комунікації у Холмі, доктора Міхала Голося, доктора Станіслава Дубая та студентів з робочим візитом відвідала Луцький національний технічний університет.

ний досвід створення цього навчального закладу, за його словами, вартий наслідування.

Оскільки польських колег цікавили економічні спеціальності, декани факультетів бізнесу й обліку та фінансів розповіли про напрями підготовки студентів та продемонстрували відеоролики про умови та перспективи навчання. Виступи та презентації обох сторін викликали багато запитань у присутніх. Викладачі цікавилися програмами обміну студентів, вартістю навчання, організацією практики. Студенти – забезпеченням житлом, пільгами для іноземних студентів та визнанням диплома в інших країнах світу.

Логічним підсумком зустрічі стало підписання угоди про співпрацю між ВШМВСК та ЛНТУ (на базі кафедри економічної теорії та міжнародної економіки), яка передбачає щорічний обмін групами студентів, науково-педагогічне стажування викладачів, аспірантів, докторантів, проведення спільних науково-методичних конференцій і семінарів, обмін науковими публікаціями тощо.

Inna TROCIUK

Niedokończone Msze wołyńskie

Mija 67 lipiec od tej pamiętnej Krwawej Niedzieli na Wołyniu, kiedy ludzie zwrócili się przeciwko swoim bliźnim i Bogu. Druga niedziela lipca 1943 miała nie różnić się niczym od innych zwykłych niedziel w roku.

Stało się inaczej. Tego dnia ofiarę ze swego życia złożyli wierni i kapłani, którzy odprawiali Msze św. Zgodnie ze zbrodniczym planem nacjonalistycznych ideologów zaatakowano jednocześnie prawie 100 polskich miejscowości. Obiektem tego zbrojnego ataku była ludność cywilna - ludzie modlący się w kościołach i księża przy ołtarzach. Księża byli zaliczani do elity Narodu Polskiego stąd stali się szczególnym celem ataków nacjonalistów ukraińskich. Mordowano ich skrytobójczo na plebaniach, lub podczas podróży z posługą duszpasterską do chorych, albo też na oczach wiernych, gdy odprawiali Msze św. w kościołach. Te Msze pozostały niedokończone...

Swoistym hołdem pamięci o tych, którzy zginęli realizując swoje powołanie, była konferencja, która odbyła się na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim w dniach 9-11 lipca. Międzynarodową sesję naukową pod tytułem "Niedokończone msze wołyńskie - martyrologium duchowieństwa wołyńskiego ofiar zbrodni nacjonalistów ukraińskich podczas II wojny

w Łucku. Konferencji towarzyszyła promocja książki autorstwa prof. Marii Dębowskiej i dr Leona Popka pt. „Duchowieństwo Diecezji Łuckiej, ofiary wojny i represji okupantów 1939-1945”, a także wystawa "Niedokończone msze wołyńskie". Na tę ostatnią ekspozycję składało się 25 banerów przedstawiających portrety i biogramy wybranych kapłanów obrządku łacińskiego i grekokatolickiego oraz zakonników i zakonnice, którzy polegli pełniąc służbę duszpasterską na Wołyniu.

10 lipca uczestnicy konferencji przejechali na Wołyń, gdzie wspólnie z przedstawicielami Konsulatu oraz reprezentantami miejscowych środowisk pol-

Przede wszystkim. Tego dnia ofiarami stały się wierni i kapłani, którzy odprawiali Msze św. Zgodnie ze zbrodniczym planem nacjonalistycznych ideologów zaatakowano jednocześnie prawie 100 polskich miejscowości. Obiektem tego zbrojnego ataku była ludność cywilna - ludzie modlący się w kościołach i księża przy ołtarzach. Księża byli zaliczani do elity Narodu Polskiego stąd stali się szczególnym celem ataków nacjonalistów ukraińskich. Mordowano ich skrytobójczo na plebaniach, lub podczas podróży z posługą duszpasterską do chorych, albo też na oczach wiernych, gdy odprawiali Msze św. w kościołach. Te Msze pozostały niedokończone...

Dosліджень в Луцьку, Центр UCRAINICUM КУЛ, Люблінське відділення Інституту Національної Пам'яті, Товариство Civitas Chrystiana, Інститут ім. Юзефа Більчевського зі Львова, Польська Суспільно-Католицька Спілка, Європейський Центр „Дім Європи”, Товариство Друзів Кременця та Волинсько-Подільської Землі, а також Генеральне Консульство Республіки Польща в Луцьку. Конференцію супроводжувала також промоція книги авторства Марії Дембовської і Леона Попка під назвою „Духо-

венство Луцької Дієцезії, жертви війни та репресій окупантів 1939-1945”, а також виставка „Незавершені волинські меси...”. Експозиція налічувала 25 банерів, що представляли портрети та біограми вибраних римо-католицьких та греко-католицьких священників, а також монахів та монахинь, які загинули виконуючи пастирське служіння на Волині.

10 липня учасники конференції приїхали на Волинь, де разом із представниками консульства та місцевих польських громад взяли участь в об'їзді по місцях смерті священників та віруючих. Біля пам'ятників та хрестів в Острівках, Володимирі-Волинському, Порицьку та Киселині поклали вінки та квіти, запалили лампадки та прочитали молитви.

Виставку з Люблінського католицького університету привезли до Луцька, де 11 липня, під час богослужіння в пам'ять про жертв волинської трагедії, виставили в кафедральному костелі св. Петра та Павла.

Директор Центру UCRAINICUM КУЛ Володимир Осадчий зазначив, що організатори конференції „Незакінчені волинські меси” планували заповнити „білі плями” в східних martyrologіях та віддати шану десяткам тисяч невинних жертв, останки яких так і не дочекались християнського поховання та гідного увіковічення. „Лише, ставши обличчям до правди, можна збудувати тривале партнерство між народами Польщі та України”.

Валентин ВАКОЛЮК

światowej” poprzedziła Msza święta w intencji zamordowanych na Wołyniu kapłanów, której przewodniczył ks. bp Marcjjan Trofimiak, ordynariusz diecezji łuckiej.

Współorganizatorami konferencji był Instytut Badań Kościelnych w Łucku, Centrum Ucrainicum KUL, lubelski IPN oraz Stowarzyszenie „Civitas Chrystiana”, Instytut im. Józefa Bilczewskiego ze Lwowa, Polski Związek Katolicko-Społeczny, Europejskie Centrum „Dom Europy”, Towarzystwo Przyjaciół Krzemienia i Ziemi Wołyńsko-Podolskiej, a także Konsulat Generalny RP

skich wzięli udział w objeździe po miejscach śmierci kapłanów i wiernych. Pod pomnikami i krzyżami w Ostrówkach, Włodzimierzu Wołyńskim, Porycku i Kisielinie złożono wieńce i kwiaty, zapalono znicze oraz odmówiono modlitwy.

Pokazana na KUL-u wystawa została przewieziona do Łucka gdzie w dniu 11 lipca - podczas uroczystej Sumy w intencji ofiar zbrodni Wołyńskiej - została wystawiona w katedrze pw. Piotra i Pawła.

Dyrektor Centrum UCRAINICUM KUL Włodzimierz Osadczy zaznaczył,

że zamiarem organizatorów konferencji „Niedokończone msze wołyńskie” było wypełnić lukę w martyrologium wschodnim i oddać hołd dziesiątkom tysięcy niewinnych ofiar, których szczątki nie doczekały się chrześcijańskiego pochówku i godnego upamiętnienia. Jego zdaniem - „Tylko stanąwszy w obliczu prawdy, można wybudować trwałą przyjaźń i prawdziwe partnerstwo między narodami Polski i Ukrainy”.

Walenty WAKOLUK

Незавершені волинські меси

Минає 67-й липень з часу тієї пам'ятної та кривавої неділі на Волині, коли люди пішли проти ближнього свого та Бога. Друга неділя липня 1943-го не повинна була відрізнитись нічим від інших неділь у році.

Ті меси залишилися незакінченими... Своєрідним вшануванням пам'яті про тих, хто загинув, реалізуючи своє поклонання, стала конференція, котра відбулася в Люблінському католицькому університеті (КУЛ) 9-11 липня. Міжнародній науковій сесії під назвою „Незавершені волинські меси - martyrologія волинського духовенства, жертв злочинності українських націоналістів під час Другої світової війни” передувала свята меса в пам'ять про вбитих на Волині священників, яку очолив єпископ Маркіян Трофим'як, ординарій луцької дієцезії.

Співорганізаторами конференції стали Інститут Церковних Досліджень в Луцьку, Центр UCRAINICUM КУЛ, Люблінське відділення Інституту Національної Пам'яті, Товариство Civitas Chrystiana, Інститут ім. Юзефа Більчевського зі Львова, Польська Суспільно-Католицька Спілка, Європейський Центр „Дім Європи”, Товариство Друзів Кременця та Волинсько-Подільської Землі, а також Генеральне Консульство Республіки Польща в Луцьку. Конференцію супроводжувала також промоція книги авторства Марії Дембовської і Леона Попка під назвою „Духо-

Вівторок, 27 липня

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

06.00 "Доброго ранку, Україно!"
 06.00 Ранкова молитва
 06.05 Православний календар
 06.10, 07.00, 08.00 Новини
 06.20, 07.10, 08.10 Спорт
 06.30, 07.20, 08.20 По-года
 06.35, 07.30, 08.30 Мультфільм
 08.25 Рейтингова панорама
 08.40 Корисні поради
 09.05 Погода
 09.10 Про головне
 09.50 урочистий молебень біля пам'ятника святому рівноапостольному князю володимирі-хрестителю русі на володимирській гірці у києві
 11.15 Інтерв'ю Святейшого Патріарха Московського і всієї Русі Кирила представникам українських ЗМІ
 11.50 Погода
 13.00 XIX міжнародний фестиваль мистецтв "Слов'янський базар у Вітебську". Майстри мистецтв Росії
 15.00 Новини
 15.15 EuroNews
 15.30 Щоденник ДПКЕ-2010
 15.35 У дні шкільних канікул. Д/с Команда "Рідім" 4,5 серії
 16.40 Крок до зірок
 17.20 Т/с "Диявол із Орлі" 12с.
 18.20 Світ спорту
 18.30 Про головне
 19.15 Погода
 19.30 урочистий молебень біля пам'ятника святому рівноапостольному князю володимирі-хрестителю русі на володимирській гірці у києві
 21.00 Підсумки дня
 21.25 Світ спорту
 21.35 Погода
 21.45 Т/с "Мовчання яструба" 6 серія
 22.50 Трійка, Кено,

Максима
 23.00, 00.00 Підсумки
 23.10 Спорт
 23.20 Погода
 23.25 Від першої особи
 00.15 Док. фільм "Зворотній бік війни"
 01.20 Підсумки дня
 01.45 Погода
 01.50 Т/с "Диявол із Орлі. Ангел із Орлі" 12с.
 02.40 Д/ф "Філіппіни. Любов до орла"
 03.45 Аудієнція
 04.10 Міжнародний рейтинговий турнір європейської серії з пляжного волейболу CEV Satellite. 2-й півфінал
 05.05 Т/с "Мовчання яструба" 6 серія

1+1

06.20 "Служба розшуку дітей"
 06.25 Т/с "Янгол-охоронець"
 07.10 "Ремонт +"
 08.00 Кулінарне шоу "Смакуємо"
 08.40 Т/с "Слово жінці"
 09.55 Д/ф "Аліса у Дивосвіті"
 13.00, 05.55 Т/с "Життя, якого не було"
 14.00 Д/ф "Секрети вічної молодості"
 15.00, 05.05 Т/с "Маргоша - 2"
 16.05 Т/с "Свати"
 17.15, 19.30 ТСН: "Телевізійна служба новин"
 17.25 Т/с "Закон і порядок-2. Відділ оперативних розслідувань"
 18.25 Т/с "Ведмежий кут"
 19.25 "Погода"
 20.05 Т/с "Свати"
 21.05, 03.15 Х/ф "Втеча неможлива"
 23.30 Д/ф "Врятуйте наші душі. Новонароджені"
 00.30 "Наша Russia"
 00.55 Х/ф "Аліса у Дивосвіті"

ІНТЕР

06.05 Д/п "Популярна наука. Гнів небес"
 06.55 "Шалені татусі"
 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 18.00 Новини
 07.10, 08.10 "Ранок з Інтером"
 09.10, 16.10 "Зрозуміти. Пробачити"
 10.00 Візит Патріарха Кирила в Україну.
 04.10 Міжнародний вчистого молебня на Володимирській гірці
 11.15 "Детективи"
 12.10 "Знак якості"
 12.40 Т/с "Агент національної безпеки - 3"
 14.00 Т/с "Меч"
 15.10, 04.30 "Судові справи"
 17.20, 04.05 Т/с "Сусіди"
 18.10 Т/с "Жінка бажає знати"
 19.05 Т/с "Кармеліта. Циганська пристрасть"
 20.00, 02.50 "Подробиці"
 20.25 Т/с "Обручка"
 21.25 Т/с "Вербна неділя" закл.
 23.40 Т/с "Брати Карамазови"
 01.55 Д/п "Ударна хвиля-2"
 03.15 Телевізійна служба розшуку дітей
 03.20, 05.15 Т/с "Джонан з Аркаді"

НОВИЙ КАНАЛ

04.50 Т/с "Колишня"
 05.30 Т/с "Стан свідомості"
 06.15, 19.20 Т/с "Курсанти"
 07.15, 19.00 Репортер
 07.30, 08.30, 19.15, 00.40 Погода
 07.35, 08.35, 14.30 Т/с "Третя планета від Сонця"
 09.00, 01.30 Т/с

"Кадети"
 11.00, 22.25 Т/с "Щасливі разом"
 11.55 Телемагазин "УСЕ для ВАС"
 12.15, 23.20 Інтуїція
 13.30 М/с "Велике мультимедіаційне шоу"
 13.50 М/с "Пригоди Джекі Чана"
 14.25, 15.45 Teen Time
 14.50, 00.45 Т/с "4400"
 15.50 Т/с "Ранетки"
 16.50, 20.15 Т/с "Татусеві дочки"
 17.50, 21.20 Т/с "Вороніни"
 19.10, 00.35 Спортрепортер
 02.15 Х/ф "Мрійник і дикунка"
 03.50 Т/с "Без сліду-4"

ICTV

06.20, 06.45, 08.40, 01.25, 03.40 Погода
 06.25, 03.15 Факти
 06.40, 08.35 300 сек/год
 06.50 "Термінатор. Хроніки Сари Коннор" Т/с
 07.45, 08.45 Факти.
 Ранок
 07.55, 08.55, 12.55, 19.15, 01.20 Спорт
 08.05, 13.00 Анекдоти по-українськи
 09.00 "Леся+Рома".
 09.40, 21.55 Comedy Club
 10.40 "Солдати". Т/с
 11.40 "Сліпий-2". Т/с.
 Фінал
 12.45 Факти. День
 13.25 "Час Волкова".
 14.30 "По закону". Т/с
 15.25, 19.55 "Братани". Т/с
 17.30 "Особиста справа капітана Рюміна". Т/с
 18.45 Факти. Вечір
 19.20, 03.45 Надзвичайні новини
 22.55, 04.15 "Сопрано".

01.05 Факти. Підсумок дня
 01.30 "Герой-одинак".

СТБ

06.00, 00.45 "Бізнес+"
 06.05 "Документальний детектив. Упіймати шахіста"
 06.30, 21.30 Т/с "Кулагін і Партнери"
 07.00 Т/с "Комісар Рекс"
 09.00 Х/ф "Торкнути-ся неба"
 11.35 "Нез'ясовно, але факт"
 12.55 "Битва екстра-сенсів"
 14.00 "Моя правда. Микола Гринько. Любов папи Карло"
 14.55 "Давай одружимося"
 16.55, 18.15 Т/с "Адвокат"
 18.00, 22.00 "Вікна-Новини"
 19.15 "Правила життя. Жертви краси"
 20.15 "Слідство вели. Брати по крові"
 22.20 Т/с "Адвокат"
 00.35 "Вікна-Спорт"
 00.50 Х/ф "Нескінченна повість"
 02.30 Т/с "Медіум"

ТРК УКРАЇНА

06.00, 06.50, 05.00 Срібний апельсин
 06.30, 17.00, 19.00, 03.30 Події
 07.00 Т/с "Ефросинія"
 08.00, 14.40 Т/с "Слід"
 08.55, 02.40 Т/с "Безмовний свідок"
 10.00 Т/с "Глухар - 2"
 11.00 Т/с "Дикий"
 12.00 Т/с "Висяки"
 14.00 Т/с "Безмовний свідок - 3" (96 с.)
 15.35 Щиросерде зізнання
 16.00 Федеральний суддя
 17.10, 03.50 Критична точка
 17.50 Нова хвиля.

LIVE
 18.00 "Ефросинія"
 19.20 Т/с "Дикий"
 20.20 "Нова хвиля в Юрмалі - 2010". Відкриття фестивалю
 00.00 Х/ф "Марія-Антуанетта"
 04.15 Т/с "Висяки"

5 КАНАЛ

06.00 Програма передач
 06.01, 22.30 "Час-Тайм"
 06.15, 08.05, 00.15, 03.15, 05.15 "Час спорту"
 06.25, 08.15, 10.20, 13.20, 15.20, 17.20, 18.25, 22.45, 00.25, 03.20, 05.20 "Погода на курортах"
 06.30, 08.25, 10.55, 01.50, 02.55, 03.25, 04.20, 05.25 "Огляд преси"
 06.35 "Феєрія мандрів"
 07.00, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 20.30, 23.00, 03.00, 05.00 "Час новин"
 07.05, 09.10, 22.15, 23.20, 02.45, 04.15 "Бізнес-час"
 07.20, 09.20, 12.20, 14.20, 17.50, 22.20, 23.50, 02.50, 04.25 "Погода в Україні"
 07.25 "Арсенал"
 07.50, 00.30 "Автопілот-новини"
 08.20 "Досягти мети"
 08.30 "Драйв"
 09.30, 13.30, 14.30 "5 елемент"
 10.30, 11.30, 12.30 "Пресконференції у прямому ефірі"
 11.20 "Зверни увагу"
 15.30 "Не перший погляд"
 16.20 "Погода в Україні"
 16.30 "Мотор-ТВ"
 17.30, 04.30 "Особливо небезпечно"
 18.30, 23.30 "Хроніка дня"
 18.45, 05.30 "Київський час"
 19.00, 00.00, 04.00 "Час новин" (рос.)
 19.20, 01.00 "Новий час"
 21.00, 02.00 "Час"
 21.50, 03.30, 05.40 "На межі"
 00.40 "Смачні подорожі"

TVP POLONIA

06.00, 06.50, 05.00 Срібний апельсин
 06.30, 17.00, 19.00, 03.30 Події
 07.00 Т/с "Ефросинія" (112 с.)
 08.00 Т/с "Слід"
 08.55 Т/с "Безмовний свідок"
 10.00 Т/с "Брудна робота" (17 с.)
 11.00 Т/с "Дикий"
 12.00 "Нова хвиля в Юрмалі - 2010". Відкриття фестивалю
 15.35 Щиросерде зізнання
 16.00 Федеральний суддя
 17.10, 03.50 Критична точка
 17.50 Нова хвиля.
 LIVE
 18.00 Т/с "Ефросинія" (113 с.)
 19.20 Т/с "Дикий"
 20.20 "Нова хвиля в Юрмалі - 2010"
 00.00 Х/ф "Політ фантазії"
 02.00 Х/ф "Вбиваючий біль"
 04.15 Т/с "Висяки"

TVP POLONIA

08.00, 08.10 "Зима у Вербовій затоці". М/с.
 08.30 "Сто минут відпочинку". Т/с.
 09.00, 01.45 "Бульонери".

08.00, 08.10 "Зима у Вербовій затоці". М/с.
 08.30 "Сто минут відпочинку". Т/с.
 09.00, 01.45 "Бульонери"
 09.30 Питання на сніданок.
 11.45 "Загадка блондинка". Теле-турнір.
 12.45 "Польський смак". Тележурнал.
 13.00, 20.30, 02.30 Новини.
 13.15 "Л як любов".
 14.05 Фестиваль чарівної пісні.
 15.10 "Бенефіс".
 16.10 "Спринт через історію з Преміславом Бабіркою". Тележурнал.
 16.40, 07.35 "Золоті хіти".
 17.05 "Златопольські".
 17.30 "Будинок парафіяльного священника".
 18.00 Телекспрес.
 18.20 XIV Міжнародний фестиваль пісні і культури Циганів 2010.
 19.15, 19.45 "На повних парах". Т/с.
 20.15, 02.15 На добраніч, малюки.
 20.55, 02.55 Спорт.
 21.10 "Попелюшка". Т/с.
 21.40 "Подорож із жартами". Розважальна програма.
 22.35 "Тиждень Польщі". Телемагазин.
 23.05 "Убивчий відділ".
 23.35 "Польські дороги". Т/с.
 01.05 "Войтек Черовський - босоніж кризь світ".
 01.30 Кабаре "Одиничка".
 03.05 "Жадання любові".
 03.35 "Огляд акторської пісні". Концерт.
 04.30 "Таємниця секретного бастиону".
 05.15 "Твої золоті хіти".

09.30 Питання на сніданок.
 11.45 "Мій перший раз". Т/с.
 12.45 "Польський смак". Тележурнал.
 13.00, 20.30, 02.30 Новини.
 13.15 "Л як любов".
 14.05 Відеотека дорослої людини.
 14.50 "Твої золоті хіти".
 15.10 "Бенефіс".
 16.10 "Сага родів". Тележурнал.
 16.40, 07.35 Золоті хіти.
 17.05 "Златопольські".
 17.30 "Будинок парафіяльного священника".
 18.00 Телекспрес.
 18.20 XIV Міжнародний фестиваль пісні й культури Циганів 2010.
 19.15, 19.45 "На повних парах". Т/с.
 20.15, 02.15 На добраніч, малюки.
 20.55, 02.55 Спорт.
 21.10 "Попелюшка".
 21.40 "Дочки щастя". Х/ф. Польща, Німеччина, Угорщина, 1999 р.
 23.40 Опале 2009.
 00.00 "Тюльпан". Т/с.
 01.05 "Смак часу з Каролом Окрасом".
 01.30 "Мотоманія". Тележурнал.
 03.05 "Жадання любові". Т/с.
 03.35 "Подорож із жартами". Розважальна програма.
 04.30 "Тиждень Польщі". Тележурнал.
 04.55 "Убивчий відділ". Т/с.
 05.20 "Дитячі сцени з життя провінції". Х/ф. Польща, 1985 р.
 08.00 Завершення дня.

POLSAT

05.35 "Убік Польщі". Документальна теленовела.
 06.05 "І вам пока-джу!" Т/с.
 06.50 "Чи пам'ятаєш ти мене..." Концерт Чеслава Неміна.
 08.00 Завершення дня.

05.35 "Убік Польщі". Документальна теленовела.
 06.05 "І вам пока-джу!" Т/с.
 06.50 "Чи пам'ятаєш ти мене..." Концерт Чеслава Неміна.
 08.00 Завершення дня.

POLSAT

06.15 Вставай! Граємо!
 07.00 "Новини Полсат".
 08.10 "Фортуна знань".
 08.55 "Техаський рейнджер".
 09.55 "Безглузді"
 10.25 "Кашемірова мафія"
 11.25 "Приємний спокій"
 12.25 "Лікарня на периферіях".
 12.55 Приємна родина.
 13.55 "Тещі".
 14.25 "Хто отут головний?".
 15.00, 19.00 "Медові роки".
 15.45 "Одружений, і з дитьми".
 16.50, 19.50 Події.
 17.10, 19.25 Погода.
 17.15 Втручання.
 17.30 "Малановський і партнери".
 18.00 "Чому я?".
 20.30 "Світ очима сімейства Кепських".
 21.00 "Аналізуй це"
 23.15 "С.С.І."
 00.15 "Питання і відповіді".
 02.50 Ніч загадок.
 04.20 Таємниці долі.

TVP-1

07.00 Кава або чай.
 09.00, 13.00, 16.00, 20.30 Новини.
 09.45 Мультсеріали.
 10.45 "Огляд акторських пісень".
 11.35 "Місце в історії".
 11.55 Приємний покій "1".
 06.15 Вставай! Граємо!
 07.00 "Новини Полсат".
 08.10 "Фортуна знань".
 08.55 "Техаський рейнджер".
 09.55 "Безглузді", комедійний серіал, США, 1996.
 10.25 "Кашемірова мафія", серіал, США, 2008.
 11.25 "Приємний спокій", серіал, США, 2005.
 12.25 "Лікарня на периферіях".
 13.00 "Приємна родина".
 14.00 "Тещі".
 14.30 "Хто отут головний?".
 15.00, 19.00 "Медові роки".
 15.45 "Одружений, і з дитьми".
 16.50, 19.50 Події.
 17.10, 19.25 Погода.
 17.15 Втручання.
 17.30 "Малановський і партнери".
 18.00 "Чому я?".
 20.30 "Світ очима сімейства Кепських".
 21.00 "Розбирання в стилі кунг-фу".
 21.00 "Розбирання в стилі кунг-фу", комедійний бойовик, Гонконг-КНР, 2004.
 23.10 "Таблетка радості", комедія, Канада-США-Франція, 1996.
 01.10 "Кривава закусочна", жахи, США, 1987.
 03.00 Ніч загадок.
 04.15 Таємниці долі.

TVP-1

07.00 Кава або чай.
 09.00, 13.00, 16.00, 20.30 Новини.
 09.40 Мультсеріали.
 10.10 "Велика хвиля".
 10.45 "Школа розбитих сердець".
 11.35 Шопен.pl.

12.20 Телекранічка.
 13.10 Агробізнес.
 13.35 Опале 2009.
 14.05 Кабаре.
 14.30 "Дон Маттео".
 15.30 "Будинок парафіяльного священника".
 16.15, 20.00 Гаряча ніч.
 16.25 "Клан".
 17.25, 18.25 "Мода на успіх".
 18.00 Телекспрес.
 18.50 "Змінники".
 20.05 Вечірка.
 21.25 "Гіркота тропіків".
 22.35 Х/ф "Напад акул на весняних канікулах"
 00.10 Т/с "Шестеро"
 00.55 Ніч загадок.
 02.00 Х/ф "Африканська королева"

06.55 "Райський клімат".
 07.25 Репортаж.
 07.50 "Два світи 2".
 08.20 "M.A.S.H".
 08.55 "Щодня".
 09.30 Питання на сніданок.
 11.40 Алея зірок.
 12.00 Сімейний турнір.
 12.30 Телекранічка.
 13.05, 02.40 "Планета Земля".
 14.05 "Чорні хмари".
 15.05 "Дочки Маклеода".
 16.00 Шанс на успіх.
 17.30 "Мостовьяки".
 18.25 Гільйотина".
 19.00 Панорама.
 19.25 Гаряча тема.
 20.00 "Кольори щастя".
 21.10 Х/ф "Розбірки в Бронксі"
 22.45 "07, вийти на в'язок".
 23.45 "Офіцери".
 01.40 "Чорний ринок".
 12.00 Час до лікаря.
 12.20 Телекранічка.
 13.15 Агробізнес.
 13.35 Рай.
 14.25 "Дон Маттео".
 15.25 "Будинок парафіяльного священника".
 16.25 "Клан".
 17.25, 18.25 "Мода на успіх".
 18.00 Телекспрес.
 18.50 "Соракарічний".
 20.05 Вечірка.
 21.25 Легка атлетика.
 23.10 Х/ф "Томас та я"
 01.00 "Екстрадіція".
 02.00 Ніч загадок.
 03.05 Х/ф "Година пік"

TVP-2

06.50 "Райський клімат".
 07.25 Знаки часу.
 07.50 "Два світи 2".
 08.20 "M.A.S.H".
 08.50 "Щодня".
 09.30 Питання на сніданок.
 11.40 Алея зірок.
 12.00 Сімейний турнір.
 12.30 Телекранічка.
 13.05 "Як виростити дитину".
 14.05 Т/с "Чорні хмари".
 15.10 "Дочки Маклеода".
 16.05 Конкурс ілюзіоністів.
 17.00 Локальна програма.
 17.30 "Мостовьяки".
 18.25 Гільйотина.
 19.00 Панорама.
 19.20 Гаряча тема.
 19.50 "Кольори щастя".
 20.20 Легка атлетика.
 21.10 Х/ф "Полованя на звіра"
 23.05 "Доктор Хаус".
 00.00 "Танцюристи".
 01.00 Х/ф "Натягнута тятива".
 02.35 Вечір мистецтв.

Середа, 28 липня

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

06.00 "Доброго ранку, Україно!"
 06.00 Ранкова молитва
 06.05 Православний календар
 06.10, 07.00, 08.00 Новини
 06.20, 07.10 Спорт
 06.30, 07.20 Погода
 06.35, 07.30 Мультфільм
 06.40 Здорове харчування
 07.15 Рейтингова панорама
 08.10 Соціальний компас
 08.20 Корисні поради
 08.45 Божественна літургія в день хрещення київської русі у святій успенській киево-печерській лаврі
 12.05 Погода
 12.05 Щоденник ДПКЕ-2010
 12.25 "Сільська правда" з Т.Метерчук
 13.00 Кінокласика. Х/ф "Орел і решка"
 15.00 Новини
 15.15 EuroNews
 15.30 Щоденник ДПКЕ-2010
 15.40 Погода
 15.50 Божественна літургія в день хрещення київської русі у свято-володимирському патріаршому соборі
 17.20 Т/с "Диявол із Орлі. Ангел із Орлі" 13с.
 18.20 Світ спорту
 18.30 Про головне
 19.00 Святоковий концерт До Дня Хрещення Київської Русі
 21.00 Підсумки дня
 21.10 Святоковий концерт До Дня Хрещення Київської Русі
 22.00 Т/с "Мовчання яструба" 7 серія
 22.45 Мегалот
 22.50 Суперлото, Трійка, Кено
 23.00, 00.00 Підсумки
 23.10 Спорт
 23.20 Погода
 23.25 Від першої особи
 00.15 Фільм фестивалю Покров "Братія"
 01.20 Підсумки дня

01.30 Погода
 01.40 Здоров'я
 02.05 Святоковий концерт До Дня Хрещення Київської Русі
 05.05 Т/с "Диявол із Орлі. Ангел із Орлі" 13с.
1+1
 06.45 "Служба розшуку дітей"
 06.50 Т/с "Янгол-охоронець"
 07.45, 18.25 Т/с "Ведмежий кут"
 08.45 Т/с "Слово жінці"
 09.55, 01.50 Казака "Двоїмовочка"
 11.50, 00.55 Х/ф "Крізь час"
 13.05, 05.10 Т/с "Життя, якого не було"
 14.05 Д/ф "Врятуйте наші душі. Новонароджені"
 15.00 Т/с "Маргоша - 2"
 16.05 Т/с "Свати"
 17.15, 19.30 ТСН: "Телевізійна служба новин"
 17.25 Т/с "Закон і порядок-2. Відділ оперативних розслідувань"
 19.25 "Погода"
 20.05 Т/с "Свати"
 21.05, 03.20 Х/ф "Цілом таємно"
 23.30 Д/ф "Індійські йоги: хто вони? через 40 років"
 00.30 "Наша Russia"

ІНТЕР

PRACA: Łuck. Wołyń. Ukraina. Polska. РОБОТА: Луцьк. Волинь. Україна. Польша

Луцький міський центр зайнятості

Посада	З/П	Вимоги
агент торговельний	2000	наявність власного автомобіля
апаратник повітроподілу	888	монтаж кисневих балонів в відділенні анестезіології, мати дозвіл для роботи з кисневими балонами
архітектор	1500	Оплата праці відрядно-преміальна
бармен	1000	Відповідальне ставлення до роботи
бетоняр	1200	без шкідливих звичок
бетоняр	1500	без шкідливих звичок, заливка бетону для установки надгробних плит
бетоняр	2500	Робота на висоті
буфетник	890	Знання касового апарата, робота тиждень через тиждень
бухгалтер	900	вільне володіння 1-с бухгалтерія, можливість навчити нових користувачів та проконсультувати по програмі
бухгалтер	1200	Знання 1С бухгалтерії, досвід роботи в закл. громадського харчування
верстатник деревообробних верстатів	1000	бажано досвід на деревообробному виробництві
водій автомобіля 2, 1 класу (автобуси)	1000	робота на автобусі ЛАЗ
водій автомобіля 3, 2, 1 класу (важкі вантажні автомобілі з великою вантажопідйомністю та вантажні)	1800	Відповідальне ставлення до роботи
водій автотранспортних засобів	1704	автобус "Богдан", можна направляти з числа квотної категорії
водій автотранспортних засобів	1000	водій категорії "В" (бути готовим до недовготривалих відряджень)
водій автотранспортних засобів	2500	перевезення вантажів по Україні та за кордон, експедиторське супроводження вантажу
водій автотранспортних засобів	1000	робота у будівельній галузі, без шкідливих звичок
водій навантажувача	900	без шкідливих звичок
водій тролейбуса	1540	можливе навчання
водій-випробувач	1300	відповідальність
водолаз	1341	Наявність посвідчення.
В'язальник трикотажних виробів та полотна	1000	виготовлення трикотажних виробів, відрядна система оплати праці, наспівбесіду звертатись з 9.00 до 12.00
геодезист	1500	Оплата праці відрядно-преміальна
годувальник	888	Годувальник тварин в зоопарку
головний архітектор (архітектура та будівництво)	3190	Попередньо телефонувати
головний бухгалтер	1500	Попередньо телефонувати
головний геодезист	2415	Попередньо телефонувати
головний конструктор	3360	Попередньо телефонувати
головний технолог	2000	досвід роботи на посаді головного технолога, бажано м'ясовиробництво
головний фахівець із сантехнічного устаткування	2750	Попередньо телефонувати
двірник	888	бажано проживання в районі ДПЗ
директор комерційний	5500	Попередньо телефонувати
економіст	900	режим роботи з 9-13 год.
економіст з матеріально-технічного забезпечення	1500	відповідальність, порядність
експедитор	970	Індивідуальна матеріальна відповідальність
електрик дільниці	1500	Наявність допуску до 1000 Вольт

Посада	З/П	Вимоги
електрик цеху	900	попередньо телефонувати, проєктант-електрик
Електрогазоварник	1500	робота у будівельній галузі
Електрозварник ручного зварювання	2200	без шкідливих звичок
Електрозварник ручного зварювання	1200	відповідальність
Електрозварник ручного зварювання	1500	робота у будівельній галузі
електромеханік з ліфтів	1200	попередньо телефонувати, наявність посвідчення
електромонтажник з освітлення та освітлювальних мереж	1200	світлорежисер (бажано посвідчення електрика)
електрослюсар будівельний	1500	відповідальне ставлення до роботи
енергетик	2500	Наявність 5 групи допуску
завідувач залу	1275	завідувач торгового залу
завідувач кафедри	992	Комунікабельність, кваліфікованість, попередньо телефонувати
закрійник	888	Індивідуальний пошив одягу
закрійник	1000	на співбесіду звертатись з 9.00 до 12.00
інженер	1100	Сантехнік-проєктувальник
інженер з якості	1300	інженер з якості, досвід роботи на виробництві, відповідальність
інженер-конструктор (електротехніка)	1300	електротехніка
інженер-програміст	1200	Знання програм PHP, Perl
інженер-програміст	2500	знання програми 1С(версія8), відповідальність
інженер-технолог	1300	відповідальність, порядність
інженер-технолог (хімічні технології)	1200	хімічні технології
касир (на підприємстві, в установі, організації)	1030	касир-операціоніст магазину "Фуршет", відповідальність, порядність
касир торговельного залу	888	Відповідальність.
касир торговельного залу	1200	робота в гіпермаркеті "ТАМ-ТАМ", відповідальність
Квіткар	1000	виготовлення вінків, корзин із хвої та штучних квітів
керуючий магазином	888	Відповідальність.
коваль ручного кування	2000	Попередньо телефонувати
комірник	895	знання складського обліку
Кондуктор громадського транспорту	1170	можна направляти із числа квотної категорії
кухар	1000	Відповідальне ставлення до роботи
кухар	910	Робота в кафе
листоноша	900	матеріальна відповідальність, доставка пенсій, пошти, товарів народного споживання
лікар загальної практики-сімейний лікар	1400	Кваліфікованість, компетентність.
лікар загальної практики-сімейний лікар	1400	Кваліфікованість, компетентність.
лікар загальної практики-сімейний лікар	1150	Кваліфікованість, попередньо телефонувати.
лікар загальної практики-сімейний лікар	1074	Наявність сертифіката спеціаліста.
лікар загальної практики-сімейний лікар	1360	наявність сертифіката спеціаліста.
лікар-інфекціоніст	1328	Наявність сертифіката спеціаліста, заброньовано для випускника ВУЗУ.
лікар-лаборант	1155	Наявність сертифіката.
лікар-отоларинголог	1237	наявність сертифіката спеціаліста.

Посада	З/П	Вимоги
лікар-педіатр	1150	Комунікабельність, кваліфікованість, попередньо телефонувати
майстер	1000	бажано досвід на деревообробному виробництві
майстер з експлуатації та ремонту машин тамеханізмів	1640	обслуговування обладнання по виробництву картону та руберойду
майстер з ремонту приладів та апаратури	2000	майстри з ремонту аудіо, відео, телеапаратури, заробітна плата орієнтована (залежить від виробітку), можливе стажування
Маляр	2000	Маляр по дереву та металу
манікюрниця	888	робота в перукарні (нарощування нігтів, манікюр, педикюр)
масажист	888	режим роботи згідно з роботою салону краси, бажання навчатися
машиніст автовишки та автогідропідіймача	900	Комунікабельність, попередньо телефонувати.
машиніст автовишки та автогідропідіймача	1000	наявність посвідчення машиніста, на співбесіду звертатись у офіс р-н Вишків
машиніст екскаватора	900	без шкідливих звичок
машиніст екскаватора	1000	Комунікабельність, попередньо телефонувати.
Машиніст крана автомобільного	1100	Можливе стажування, з подальшим працевлаштуванням по дотації.
Машиніст крана автомобільного	2500	Наявність відповідного посвідчення
машиніст-кранівник	1200	робота на гусиничному крані, без шкідливих звичок
Менеджер (управитель) в оптовій торгівлі	3000	досвід роботи в торгівлі, бажано наявність автомобіля
менеджер (управитель) з постачання	1600	менеджер з постачання магазину, продовольчі товари
Менеджер (управитель) з реклами	1500	комунікабельність
Менеджер (управитель) з реклами	1500	Комунікабельність, обов'язковий досвід роботи у сферах реклами, торгівлі, попередньо телефонувати
Менеджер (управитель) з реклами	1400	Направляти комунікабельних молодих жінок, вміння спілкуватися з людьми. Співбесіда щодня з 16-до 18 години.
монтажник	1000	відповідальність
монтажник	1200	монтаж дверей, відповідальність
монтажник зовнішніх трубопроводів	1500	проведення водовідвідів та водопідвідів (робота з трубами ПВХ, поліетелен, поліпропілен), сезонна робота
монтажник зовнішніх трубопроводів	1500	проведення водовідвідів та водопідвідів (робота з трубами ПВХ, поліетелен, поліпропілен), сезонна робота
монтажник санітарно-технічних систем і устаткування	2000	Попередньо телефонувати
муляр	1200	відповідальність
муляр	2500	Робота на висоті
начальник бюро організації праці та заробітної плати цеху	2200	бюро заробітної плати, тарифікації і обліку робочого часу
начальник виробничого відділу	3003	досвід роботи на комбикормових заводах європейського зразка
Начальник відділення	1130	начальник відділень на підміну під час відпусток, матеріально-відповідальний.
начальник відділення зв'язку	1260	можливе навчання в місячний термін, робота в с.Баїв
Начальник лабораторії	1300	заводська лабораторія
Начальник цеху	1000	бажано досвід на деревообробному виробництві
начальник юридичного відділу	1070	вміння працювати на ПК, відповідальність, самоорганізованість
оператор верстатів з програмним керуванням	1450	читання креслень

Крім того є багато інших вакансій, за додатковою інформацією звертатися за адресою: м. Ковель, вул. Сагайдачного, 6а, тел. (8-252) 7-11-40, 7-11-38

Potrzebujesz pomocy prawnej na terenie Polski, Niemiec...!?
Адвокати і радці правні są pod twoją ręką na Ukrainie. Dzwon!
Służymy pomocą

Kancelaria Prawna Król i Partnerzy Spółka Partnerska Adwokatów Prawnych

Infolinia: 0 801 00 33 45
www.kancelaria-król.pl
Punkt informacyjny:
+ 38 067 730 61 84
+ 38 63 794 70 09

РОБОТА В ПОЛЬЩІ

СПД Сверчевська Лариса Олександрівна

ПРОПОНУЕМО: роботу для швачок; закрійниць для роботи в ательє, різноробочі для роботи в теплицях, будівельники з різними спеціальностями.

ТЕРМІНОВО: робота для будівельної бригади (5 чол.) з досвідом роботи з клинкерною цеглою

www.eurorabota.com

м. Луцьк вул. Станіславського 11
Тел: 0332 789899; 096 83 00900
e-mail: ikalina@itt.net

Славна Конча-Заспа **Славетна Конча-Заспа**

Кiedyś – zachwycająca przyroda, dziś – oligarchowie i politycy

Już kilka lat z rządu mam możliwość bywać w okolicach Kijowa, na terenach znanych chyba każdemu Ukraincowi, terenach Koncza-Zaspy. Okolice te od dawna słyną ze swej niepowtarzalnej przyrody, z obfitych w ryby stawów i rozlewisk Dniepru, z bogactwa rozmaitych zwierząt i ptaków, z osobliwego świata roślin.

Za czasów carskiej Rosji unikalna przyroda była bardziej ceniona niż za władzy radzieckiej, czy w niezależnej Ukrainie. Nie bez powodu, jeszcze za carskiej Rosji, to miejsce nazwano pierwszym rezerwatem przyrody. Poza tym, zakonniczy z klasztorów Wwedeńskiego i Wydubickiego opatrywali się tu w lecznicze zioła dla pielgrzymów, którzy podążali do Kijowa w poszukiwaniu uzdrowienia duszy i ciała.

W 1921 roku uroczysko «Koncza-Zaspa» stało się Narodowym Rezerwatem Rybnym, ponieważ w tym miejscu panowały wyjątkowo sprzyjające warunki dla ich rozmnażania.

Kiedy przeniesiono stolicę Ukrainy z Charkowa do Kijowa, ówczesni działacze partyjni upodobali sobie to rajskie miejsce dla służbowych dacz. Rezerwat, rybne gospodarstwo, zostały zlikwidowane, a w ich miejscu wyrosły kamienne sklepienia dla świeckich uciech radzieckiej elity. Z czasem, zaczęto wydzielać tu działki letniskowe nie tylko urzędnikom, ale także wybitnym malarzom, rzeźbiarzom i pisarzom. Swoją wolny czas uwielbiał spędzać tu Andrij Hołowko i Mykoła Bażan. W leczniczych wodach kąpał się Oleś Honczar. Całkiem niedawno łowił ryby Jurij Muszketyk, a Iwan Dracz spaceruje ze swoim wierzynym towarzyszem, owczarkiem Reksem.

Wraz z niezależnością pojawiły się nowe stosunki rynkowe i amoralne prawa, które umożliwiły zagarnięcie tych terenów pod budowę pałaców dla oligarchów, polityków, czy urzędników. Na początku wycięto unikalną roślinność wzdłuż trasy Kijów – Kozin. Później grunty skończyły się, a mieszkańcy wśród wspaniałej przyrody, blisko samego Kijowa nadal chciałyby wielu.

Zamiast czapli siwej, gnieźdzą się tu oligarchowie i politycy. W 2006 roku przedsiębiorczy bogacze postanowili zawłaszczyć nawet bagna, stawy i jeziora, które wchodziły do ekosystemu Dniepru. Dzięki tym zbiornikom wodnym, Kijów uniknął podtopień podczas każdej nadmiernej mokrej wiosny. Zbędna woda nie wychodziła z brzegów Dniepru, zatapiając stolicę, ale naturalną drogą wpływała do kiedyś pełnowodnej rzeczki Konczy, a stamtąd napelniała stawy, jeziora i rozlewiska. Teraz tak nie będzie. Praktycznie cały naturalny obszar wodny razem z wiekowymi dębami, soczystymi łęgami wierzbowymi, unikalnymi trawami i kwiatami, chatkami bobrów i wydr został zasypany kilkumetrową warstwą piasku, który ogromnymi rurami pod ciśnieniem wydobywano z dna Dniepru, zasypując niezwykle bogatą przyrodę Konczy. Przeraziłem się, kiedy trzy lata temu w miejscu hektarów gęstych bagien, stawów, sitowia zobaczyłem najprawdziwszą Saharę. Gdzie okiem sięgnąć - wszędzie piasek. I to około 10 km od sto-

licy. Cmentarzysko przyrody, raj dla oligarchiczno-politycznej elity. Na tym piasku firma budowlana wybudowała kilka różnych kilkupiętrowych pokazowych «domków» i proponuje potencjalnym nabywcom wybrać pałac według gustu, upatrzeć dla niego miejsce, a firma zrobi wszystko «pod klucz» w jak najkrótszym czasie.

Miejscowi pisarze i obrońcy przyrody starali się walczyć z tym chaosem. Listy otwarte do prezydenta, premiera, wszystkich możliwych rad i ministerstw nie przyniosły pozytywnego rezultatu. Nawet Prokuratura Generalna nie znalazła właściciela tego, niegdyś, bogactwa naturalnego. Oczywiście jest to zbyt znane nazwisko, żeby je wymieniać.

Jedynym okresem odпочynku dla przyrody stał się światowy kryzys ekonomiczny. W ciągu ostatnich dwóch lat nie znalazło się wielu chętnych do postawienia nowego budynku na Konczy. Wprawdzie w ciągu ostatnich kilku miesięcy znów pojawili się geodeci, którzy liczą i dzielą sztuczną pustynię na setki działek dla bogaczy. A

Раніше тут розкошувала природа, а нині – олігархи і політики

Вже кілька років поспіль випадає нагода побувати неподалік Києва на відомих чи не кожному українцеві землях Кончі-Заспи. Територія Конча-Заспи, Кончі-Озерної віддавна славилася своєю неповторною природою, силою-силенною риби у ставках-заплавах Дніпра, багатством різноманітних тварин та птахів, дивовижним рослинним світом.

Унікальна природа за царської Росії цінувалася більше, ніж при радянській та незалежній Україні. Недаремно ще за царської Росії цю місцевість було проголошено першим природним заповідником, а до цього монахи Введенського і Видубицького монастирів тут заготовляли лікувальні трави для прочан, що йшли до Києва і шукали зцілення не лише для душі, а й тіла.

У далекому 1921 році урочище «Конча-Заспа» стало Державним рибним заповідником, оскільки тут особливо сприятливе середовище для нересту риби.

Недаремно у час перенесення столиці України із Харкова до Києва тодішні партійні чиновники особливо вподобали це райське місце для службових дач. Заповідник, рибне господарство були ліквідовані, а на їх місці вирости кам'яні склепіння для мирських утіх радянської еліти. З часом тут почали надавати дачні ділянки не лише для чиновників, а й для видатних худож-

Замість сірих чапель тут «гніздяться» олігархи та політики. У 2006 році підприємливі товстосуми примудрилися заграбастати навіть болота, ставки, озера, що входять до екосистеми Дніпра. Завдяки цим водоймам Київ унікав підтоплення кожної надміру вологої весни. Зайва вода не виходила із берегів Дніпра, а природним шляхом ішла до колись повноводної річечки Кончі, а звідти наповнювала ставки, озера, заплави. Нині цього не буде. Практично весь природний водний простір разом із кількостітлітніми дубами, соковитим верболозом, унікальними травами і квітами, хатками бобрів, видр був похований під кількометровим шаром піску, який величезними трубами під тиском доставали із dna Дніпра, засипаючи багатощу природу Кончі. Вжахнувся, коли побачив три роки тому на місці гектарів нетронутих боліт, ставків, очеретяних карт справжнісіньку Сахару. Скільки око сягало – навколо піски. І це за якийсь десяток кілометрів від столиці. Могилярник для природи, рай для олігархічно-політичної еліти. На цих пісках будівельна фірма збудувала десяток різних показових кількоповерхових «будиночків» і тепер пропонує потенційним покупцям вибрати палац до смаку, облубувати місце для нього, а фірма все зробить «під ключ» у найкоротші терміни.

Місцеві письменники, природоохоронці намагалися боротися із таким хаосом. Відкрили листи до президента, прем'єра, чиновників усіх рівнів рад і міністерств не дали позитивного результату. Навіть Генеральна прокуратура не знайшла власника усього цього колись природного багатства. Очевидно, ім'я занадто відоме, щоб озвучувати для звичайних людей.

Єдиною перервою, щоб перепочити природі стала всесвітня економічна криза. За останні два роки небагато охочих знайшлося аби придбати у Кончі новий будинок. Щоправда, за останні місяці тут знову зачастили землеміри, котрі рахують і ділять штучну сахару на сотки наділів для товстосумів. За ними знову прийдуть будівельники.

Поодинокі сіра чапля пролітає над залишками висихаючих дубів та очерету і жалісливо викрикує прощальні слова прикиївським, колись багатим на зелень, землям. Можливо, наступного року доведеться гніздитися в іншому місці. У суголос чаплі з-під верболозу бобер висунув свою тосту голову і, немов свариться із перехожими. Певно, хоче, щоб його слова передали найвищим посадовцям: «Рятуйте від черствих і нищих людей. Ми помираємо!». Щоправда його голос навряд чи коли-небудь буде почутим.

po nich znów przyjdą budowniczy.

Pojedyncza siwa czapla przelatuje nad pozostałościami usychających dębów i sitowia i litościwie wykrzykuje pożegnalne słowa niegdyś bogatym w zieleni okolicom Kijowa. Być może, w następnym roku trzeba będzie budować gniazdo w innym miejscu. Czapli wtóruje bóbr, który wychylił spod wierzby głowę i niby sprzecza się z przechodniami. Prawdopodobnie chce, by jego słowa przekazano najwyższymi urzędnikom: «Ratujcie przed bezdusznymi i niecznymi ludźmi. Umieramy!». Najprawdopodobniej jego wołanie nigdy nie zostanie usłyszane.

Wiktor Jaruczyk

ників, скульпторів, письменників. Тут полюбили проводити свій вільний час Андрій Головка, Микола Бажан. Купався у цілющій воді Олеся Гончар, ще зовсім недавно ловив рибу Юрій Мушкетик, прогулюється зі своїм вірним товаришем, вівчаркою Рексом, Іван Драч.

Із приходом незалежності на землі Кончі-Заспи, Кончі-Озерної прийшли ринкові відносини та аморальні закони захоплення унікальної лісової, ставкової землі для палаців олігархів, політиків, чиновників. Спочатку було вирубано унікальні насадження вздовж траси Київ – Козин. Далі земля закінчилася, а жити в чудовій природі біля самого Києва хочеться багатьом.

Виктор Яручик

Дofinansowano ze środków Senatu RP dzięki pomocy Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” Дofinansовано на кошти Сенату РР при допомозі Фундації «Допомога Полякам на Сході»